

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a III-a

CORINT
LOGISTIC

Emil Pantelimon – coordonator
Angelica Baci
Simona Haideu
Silvia Maxim
Anna Ungureanu
Cezar-Mihail Verlan

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară
aprobată prin OM nr. 5003/02.12.2014

116.111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a III-a

CORINT
LOGISTIC

Emil Pantelimon – coordonator
Angelica Baci
Simona Haideu
Silvia Maxim
Anna Ungureanu
Cezar-Mihail Verlan

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

Manualul școlar a fost aprobat de Ministerul Educației prin ordinul de ministru nr. 4200/07.07.2021.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând din anul școlar 2021-2022.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Date despre autori:

COORDONATOR

Emil PANTELIMON a coordonat în ultimii 18 ani nenumărate programe educaționale și culturale. A lucrat în echipele de comunicare și artele spectacolului din cabinetele a doi miniștri ai culturii din România. Este, din anul 2015, managerul Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin”. Viziunea sa inovatoare amplifică permanent impactul prezențelor Corului Madrigal pe scenele naționale și internaționale și influențează zeci de mii de copii din toată țara, prin intermediul Programului Național Cantus Mundi.

Angelica BACIU este artist liric în Corul Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” din anul 1999, dirijor de coruri de copii și formator în cadrul Programului Național Cantus Mundi. Este autoarea și coordonatoarea a numeroase cursuri și webinarii de educație muzicală în școlile de masă și educație prin muzică a copiilor cu cerințe educaționale speciale. A predat educație muzicală la Școlile Gimnaziale nr. 195, nr. 80 și Școala Montessori din București.

Silvia MAXIM este artist liric în Corul Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” din anul 1999 și dirijor de coruri de copii. Este formator de dirijori de coruri de copii și profesori de educație muzicală în cadrul Programului Național Cantus Mundi. La rândul său, este profesor de educație muzicală la Școala Europeană București și dirijor al Corului „Seb” și al Corului bisericii Sf. Nicolae.

Anna UNGUREANU este doctor în muzică, specializată în dirijat coral sub coordonarea renumiților muzicieni Marin Constantin și Ion Marin, iar din 2014 este dirijorul principal al Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” și Director Artistic al Programului Național Cantus Mundi. Pe lângă impresionanta sa carieră în calitate de dirijor, este și un formator care inspiră generațiile viitoare de dirijori de cor din România, coordonând periodic cursuri organizate în cadrul Programului Național Cantus Mundi.

Simona HAIDEU a activat ca profesor de educație muzicală preuniversitară și cadru didactic asociat la Universitatea Națională de Muzică București și, totodată, dispune de o vastă experiență corală și interpretativă. Este artist liric al Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” din anul 1999, iar din 2017 este și Director al Secției Cor. Din 2014 activează ca maestru de studii canto și formator în cadrul Programului Național Cantus Mundi, calitate în care susține permanent ateliere de pregătire pentru dirijori și coordonatori de cor, atât în București, cât și în țară.

Cezar-Mihail VERLAN este absolvent al Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru, specializările Pedagogie muzicală și Stilistică interpretativă (Dirijat cor - clasa Maestrului Diodor Nicoară) și al Academiei de Arte George Enescu din Iași, specializarea Dirijat orchestră (clasa Maestrului Dumitru Goia). A urmat cursuri de perfecționarea în arta dirijatului cu David Crescenzi, Dumitru Goia, Petre Sbârcea, Ion Marin, Gergely Kaposi, Diodor Nicoară și Nicolae Gîscă. Între anii 2008 - 2015 a fost asistent universitar la Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru. Din anul 2016 este dirijorul secund al Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin”.

Referenți:

Conf.univ.dr. Dragoș Călin

Prof. gr. I. Antoaneta Ioana Luchian

Prof. Banciu Mihai Sebastian, Inspector școlar pentru învățământ primar și alternative educaționale, Inspectoratul Școlar Județean Covasna

Manualul a fost realizat cu susținerea Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” și a Operei Comice pentru Copii și cu sprijinul următoarelor persoane: Raluca Mototolea, Diana Niculae, Andreea Pantelimon, Cristina Petrică, Leila Popovici, Marius Portik, Nicoleta Sterea, Alexandru Tamazlicaru, Mihaela Toader, Vladimir Turturică, Teodora Ungureanu.

Redactare: **Roxana Geantă**

Tehnoredactare:

Mircea Vălimăreanu

Design copertă: **Dan Mihalache**

Varianta digitală: **MyKoolio**

Descrierea CIP poate fi consultată la Biblioteca Națională a României.

ISBN: 978-606-95275-0-4

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate EDITURII CORINT LOGISTIC.

Pentru comenzi și informații, contactați:

Departamentul de Vânzări
Str. Mihai Eminescu nr. 54A,
sector 1, București,
cod poștal 010517. Tel./Fax:
021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit
Str. Gării nr. 11, Mogoșoaia,
jud. Ilfov
Tel.: 0758.053.416
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazin virtual:
www.edituracorint.ro

Imnul României

Deșteaptă-te, române!

Versuri: Andrei Mureșianu

Anton Pann

1. Deș - teap - tă - te, ro - mâ - ne, din som-nul cel de moar-te În
cum ori ni - cio - da - tă să dăm do-vezi la lu - me Că-n
viți, mă-re - țe um - bre, Mi - hai, Ște-fan, Cor - vi - ne, Ro-
oți cu cru cea-n frun - te! Căci oas-tea e creș - ti - nă, De-

ca - re te-a-dân - ci - ră bar - ba - rii de ti - rani, — bar - ba - rii de ti -
as - te mâini mai cur-ge un sân-ge de ro - man, — un sân-ge de ro -
mă - na na - ți - u - ne. ai voș - tri stră-ne - poți, — ai voș - tri stră-ne-
vi - za-i li - ber - ta - te și sco - pul ei prea sfânt, — și sco - pul ei prea

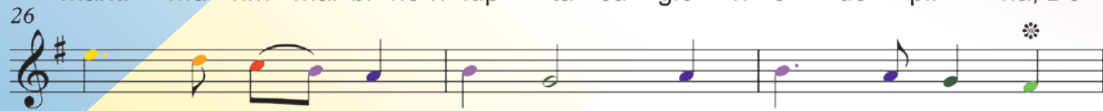
rani! A - cum ori ni - cio - da - tă, cro-ieș - te-ți al - tă soar - te, La
man. Și că-n a noas-tre piep - turi păs-trăm cu fa - lă-un nu - me Tri-
poți. Cu bra - țe - le ar - ma - te, cu fo - cul vos-tru-n vi - ne, "Vi-
sfânt. Mu - rim mai bi-ne-n lup - tă cu glo - ri - e de - pli - nă, De-

ca - re să se-n-chi-ne și cru - zii tăi duș mani, — și cru - zii tăi duș -
um - fă - tor în lup - te, un nu - me de Tra - ian, — un nu - me de Tra -
a - ță-n li - ber - ta - te ori moa - te!" stri - gă toți, — ori moar te stri - gă
cât să fim sclavi ia-răși în ve-chiul nost' pă - mânt, — în ve - chiul nost' pă -

mani. A - cum ori ni - cio - da - tă, cro-ieș - te-ți al - tă soar - te, La
ian. Și că-n a noas-tre piep - turi păs-trăm cu fa - lă-un nu - me Tri-
toți. Cu bra - țe - le ar - ma - te, cu fo - cul vos-tru-n vi - ne, "Vi-
mânt. Mu - rim mai bi-ne-n lup - tă cu glo - ri - e de - pli - nă, De-

ca - re să se-n - chi - ne și cru - zii tăi duș -
um - fă - tor în lup - te, un nu - me de Tra -
a - ță-n li - ber - ta - te ori moa - te!" stri - gă
cât să fim sclavi ia - răși în ve - chiul nost' pă -

mani, — și cru - zii tăi duș - mani. 2.A -
ian, — un nu - me de Tra - ian. 3.Pri -
toți, — ori moar - te stri - gă toți. 4.Pre -
mânt, — în ve - chiul nost' pă - mânt.

» Ziua Imnului Național este pe 29 iulie, fiind cântat pentru prima dată în această zi a anului 1848.

» Imnul de Stat al României este compus din unsprezece strofe. La evenimente festive se interpretează strofele 1, 2, 4 și 11.

» Imnul Național se cântă cu ocazia sărbătorilor naționale, cum ar fi Ziua Națională a României sau Ziua Imnului Național, dar și la începutul meciurilor de fotbal în care echipa națională joacă împotriva altei țări.

» Atunci când ascultăm Imnul Național trebuie să fim serioși, respectuoși, atenți și să ne gândim la importanța acestuia pentru țara noastră.

» Atunci când îl cântăm o facem cu mândrie, stăm cu spatele drept, cu mâinile pe lângă corp și suntem atenți la toate indicațiile dirijorului.

COMPETENȚE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

- 1.1. Receptarea unor cântece din folclorul copiilor, colinde, a unor lucrări accesibile din patrimoniul cultural, cu sesizarea unor diferențe
- 1.2. Sesizarea diferențelor de înălțime și durată între sunete, în audierea unor fragmente muzicale
- 1.3. Corelarea înălțimilor de note cu notația muzicală

2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei

- 2.1. Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, cu asocierea unor elemente de mișcare și a acompaniamentului instrumental
- 2.2. Utilizarea notației înălțimilor sunetelor în însușirea unor cântece

3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup

- 3.1. Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale
- 3.2. Exprimarea prin mișcări corporale a unor lucrări/fragmente muzicale

Anul acesta vei avea zece noi prieteni cu care vei cânta, vei dansa și te vei juca. Fiecare dintre ei te va ajuta să experimentezi și să descoperi lucruri noi alături de colegi.

Ești pregătit să îi cunoști?

Cântă

„Cântă” stă voios în prima bancă. Momentul mult așteptat de el a sosit. Este timpul să cântați împreună.

Minutul de mișcare

Cel mai activ dintre prietenii tăi este „Mișcare”. Împună cu el o să faci exerciții fizice noi și antrenante.

Audiție

„Audiție” va fi prietenul care îți va prezenta momente muzicale interesante dacă îl vei scana cu ajutorul camerei foto a telefonului mobil.

Observă și descoperă

Prietenul „Observă și descoperă” are nevoie de spiritul tău de aventurier. Trebuie să fii atent la tot ce îți arată și vei descoperi lucruri noi.

Ascultă

În cea de-a doua bancă, stă foarte atent noul tău prieten „Ascultă”. El îți prezintă sunete sau fragmente muzicale noi.

Reține

Prietenul „Reține” este dornic să te învețe lucruri noi. El a pregătit foarte multe informații pe care abia așteaptă să ți le ofere.

Experimentează

Curios din fire, prietenul „Experimentează” este pregătit să îți arate secretele sale. Oare ce lucruri distractive o să înveți/faci alături de el?

Știi că...?

Mereu pregătit să îți ofere informații uluitoare, prietenul „Știi că...?” îți aduce și foarte multe curiozități. Ce lucruri noi crezi că vei învăța de la el?

Lucrează în echipă

Cei doi buni amici „Lucrează” și „Echipă” te invită să faci activități interesante alături de colegii tăi.

Vocabular

Prietenul „Vocabular” îți va explica răbdător toate cuvintele noi. Ești pregătit?

Legenda notelor muzicale

Do - Roșu

Re - Portocaliu

Mi - Galben

Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis

La - Mov

Si - Roz

Do - Roșu

Cuprins

Imnul Național al României	3
Harta manualului	4

Călătorie în lumea muzicii vocale

7

Sunetele din natură.....	8
Timbrul muzical	10
Cântarea vocală.....	12
Cântarea vocală individuală, în grupuri mici, în colectiv și cu acompaniament	14
Proiect muzical - Corul clasei mele	16
Recapitulare	18
Evaluare.....	20

Călătorie în lumea folclorului.....

21

Folclorul copiilor	22
Jucării muzicale și instrumente ECO (1)	24
Jucării muzicale și instrumente ECO (2)	26
Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (1).....	28
Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (2)	30
Recapitulare	32
Evaluare.....	34

Călătorie în lumea muzicii instrumentale.....

35

Familia instrumentelor cu coarde ...	36
Vioara – Regina instrumentelor muzicale.....	37
Familia instrumentelor de percuție.....	38
Pianul – Regele instrumentelor muzicale.....	39
Familia instrumentelor de suflat	40
Flautul Fermecat.....	41
Recapitulare	42
Evaluare.....	44

Limbajul muzicii

45

Înălțimea sunetului. Sunete înalte și sunete joase	46
Ritmul. Sunete lungi și scurte	48
Portativul și Cheia sol.....	50
Sunetele și notele sol și mi.....	52
Sunetul și nota la	54
Sunetul și nota do ¹	56
Sunetul și nota re	58
Sunetul și nota fa.....	60
Sunetul și nota do ²	62
Sunetul și nota si	64
Recapitulare	66
Evaluare.....	68

Muzică și mișcare

69

Legătura dintre melodie și text. Strofa și refrenul. Nuanțele	70
Dansul popular.....	72
Percuția corporală	76
Recapitulare	78
Evaluare.....	80

Partiturile mele.....

81

I. Călătorie în lumea muzicii vocale

Pregătește-te de aventură

Sunetele naturii

Vocea umană

Vei învăța...

... să cânti în cor

... artist în corul clasei

Vei deveni...

Competențe:
2.1., 3.1.

Călătorie în lumea muzicii vocale

Sunetele din natură

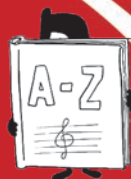
OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

De unde provin sunetele pe care ți le sugerează imaginile de mai jos? Încearcă să le reproduci.

REȚINE

Tot ceea ce auzim în jurul nostru poartă numele de sunet. Sunetele pot fi produse de oameni, de animale, de obiecte și de fenomene ale naturii. Sunetele pot fi plăcute și neplăcute (zgomote). Urechile noastre sunt mereu active și primesc continuu sunetele care călătoresc prin aer. Atunci când sunetul se lovește de anumite obiecte, se produce ecoul.

VOCABULAR

balet - spectacol fără cuvinte care îmbină elemente de dans, muzică și pantomimă
acustica - știința care studiază tot ceea ce ține de sunet

**LUCREAZĂ
ÎN ECHIPĂ**

Fă echipă împreună cu colegul/collega ta de bancă. Unul dintre voi va reproduce un sunet din natură, iar celălalt va trebui să-l recunoască. Rolurile se schimbă după trei încercări.

EXPERIMENTEAZĂ

- » Umples două punguțe cu aer (sufărând în ele), două cu apă și alte două cu nisip. Leagă-le la gură.
- » Acoperă-ți urechile cu cele două pungi pline cu aer și roagă un coleg să bată din palme. Ce auzi?
- » Fă același lucru cu pungile cu apă, iar apoi cu cele cu nisip. Spune ce auzi în fiecare dintre aceste două situații.

AUDIȚII

Vizionează alături de colegii tăi un fragment din spectacolul de balet „Scufița Roșie”, susținut pe scena Operei Comice pentru Copii, și identifică sunetele din natură.

Greierele și brotăcelul

1. Sub o frun - ză de ar - țar Cân - tă - un gre - ier lă - u - tar.
2. Iar a - lă - tu - rea, pe lac, Vrea să cân - te și - un bro - tac:
5 3. Bro - tă - ce - lul dă cu - vânt: „Gre - ier, taci! Eu vreau să cânt.”

Cri, cri, cri, cri, cri, Cri, cri, cri, cri, cri.
Oac, oac, oac, oac, oac, Oac, oac, oac, oac, oac.
Oac, oac, oac, oac, oac, Oac, oac, oac, oac, oac.

CÂNTĂ

ȘTIAI CĂ...?

- În spațiul cosmic nu există sunet.
- Cel mai puternic sunet de pe planeta noastră a fost produs de un vulcan.
- Sunetul se deplasează mai lent prin aer și mai repede prin apă.

Călătorie în lumea muzicii vocale

Timbrul muzical

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Privește imaginile alăturate. Spune ce au ele în comun, dar și ce au diferit.

REȚINE

Fiecare voce sună într-un mod special și diferit, de la o persoană la alta, chiar și atunci când se cântă același sunet. Timbrul muzical este amprenta sonoră a oricăror ființe sau obiecte. Timbrul reprezintă calitatea unui sunet de a fi recunoscut după sursa care l-a produs. Sunetele cu ajutorul cărora poate fi creată muzica se numesc sunete muzicale. Timbrul muzical este de două feluri: vocal sau instrumental.

VOCABULAR
amprenta sonoră -
elementul caracteristic
sunetului

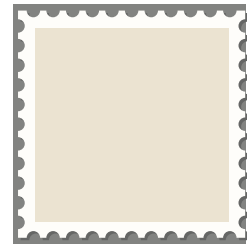
LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Fiecare elev va merge în fața clasei, pe rând. Se va așeza cu spatele, iar trei dintre colegi îi vor rosti numele. După ce îi va recunoaște, va fi înlocuit de un alt coleg.

EXPERIMENTEAZĂ

Timbrele poștale se folosesc din cele mai vechi timpuri pentru a trimite scrisori rudelor sau prietenilor. Desenează un chenar asemănător celui din imagine și apoi creează propriul timbru, așa cum ți-l imaginezi. Compară timbrul tău cu cel al colegului / colegei de bancă. Ce observi?

Deschide urechea bine

Grigore Teodosiu

3

5

Des - chi - de u - re - chea bi - ne Să ve - dem ghi - cești ori ba?
 Ci - ne te - a stri - gat pe nu - me? Hai, ghi - ceș - te, nu mai sta.
 Ai ghi - cit, ai ghi - cit, Treci la loc, fii mul - țu - mit.
 N - ai ghi - cit, n - ai ghi - cit, Treci la loc, ești ne - că - jit.

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

Do - Roșu

Re - Portocaliu

Mi - Galben

Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis

La - Mov

Si - Roz

Do - Roșu

Călătorie în lumea muzicii vocale

MINUTUL DE MIȘCARE

Ridică-te în picioare. Execută exercițiul de inspirație (tragi aerul pe nas), apoi pe cel de expirație (scoți aerul pe gură), de câte 5 ori. Apoi realizează 5 rotiri ale capului de la stânga la dreapta și 5 de la dreapta la stânga. Finalizează seria de exerciții cu 10 ridicări ale umerilor. Repetă această serie de 3 ori.

Cântarea vocală

REȚINE

Sunetele emise de vocea umană sunt produse prin vibrația corzilor vocale. Pentru a cânta corect, trebuie să respectăm următoarele reguli:

- » spatele drept
- » brațele relaxate, pe lângă corp
- » respirația, cu cele două faze: inspirația și expirația
- » gura rotunjită
- » dicția corectă
- » atenția la dirijor (preluarea tonului)

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Încearcă să emiți diverse sunete, apăsând cu palma pe gât, sub bărbie.

Ce simți?

Cum crezi că sunt produse aceste sunete?

EXPERIMENTEAZĂ

Prinde un elastic de borcane între degetul arătător și degetul mare de la aceeași mână. Ciupește cu degetele mâinii opuse cele două benzi bine întinse. Ce observi? Roagă-ți colegul de bancă să întindă elasticul, folosind degetele arătătoare de la ambele mâini. Ciupește benzile astfel întinse. Ce observi?

VOCALIZE

Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu
 Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Oa-ia a-ia e a ei, o iau eu

Acum e toamnă, da!

Grigore Teodosiu

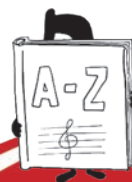
Vioi

1. A, a, a! A - cum e toam-nă, da! Frun-za-n co - dru-n-găl - be-neș-te,
 2. E, e, e! Plă - cu - tă vre - me e! Me - re, pru - ne, nuci și pe - re,
 3. I, i, i! Ve - niți, co - pii, la vii! Stru - gu - re - le must se fa - ce
 4. O, o, o! Se duc co - co - rii - n stol. Se duc cucu și rân - du - ne - le

Iar - ba - n câmp se veș - te - jeș - te. A, a, a! A - cum e toam - nă, da!
 Noi a - vem du - pă plă - ce - re. E, e, e! Plă - cu - tă vre - me e!
 Și no - uă mus - tul ne pla - ce I, i, i! Ve - niți, co - pii, la vii!
 Și ne pa - re rău de e - le. O, o, o! Se duc co - co - rii - n stol.

VOCABULAR

dicție - modul în care pronunțăm silabele, cuvintele și sunetele

ton - sunet simplu pe care îl folosim pentru a începe un cântec

Cântarea vocală individuală, în grupuri mici, în colectiv și cu acompaniament

REȚINE

Cântarea individuală este reprezentată de interpretarea unui cântec de către o singură persoană, numită solist.

Atunci când un număr mic de persoane cântă împreună, ne referim la cântarea vocală în grupuri mici, iar când mai multe persoane interpretează o melodie, vorbim despre cântarea în colectiv (cor).

A acompania înseamnă a însoți. Folosim acest procedeu pentru a îmbogăți un cântec.

Acompaniamentul solistului vocal poate fi realizat de:

- » unul sau mai multe instrumente muzicale;
- » cor;
- » orchestră;
- » cor și orchestră.

REGULILE CÂNTATULUI ÎN COR

1. Respectă poziția corectă învățată!
2. Fii atent la dirijor:
 - ascultă tonul;
 - inspiră la semnalul lui.

3. Începe să cânti împreună cu ceilalți colegi!

4. Cântă în echipă!

5. Oprește-te din cântat la semnalul dirijorului!

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Cu ce sunt produse sunetele pe care le emite personajul din prima imagine? Motivează răspunsul.

Ce poți spune despre numărul personajelor din fiecare imagine?

EXPERIMENTEAZĂ

Folosește un set de clopoței muzicali colorați, asemănători celor din imagine, și acompaniază corul clasei la cântecul „Oda bucuriei”.

Clopoțeii muzicali sunt disponibili și în manualul virtual.

Oda bucuriei

Ludwig van Beethoven

1. Sla - vă ți - e stea cu - ra - tă, Vo - ie bu - nă pe pă - mânt,
5 2. Ci - ne a a - vut no - ro - cul De pri - e - teni buni să dea,

As - tăzi te sim - țim a - proa - pe Sol din Rai cu soa - re sfânt.
9 Ci - ne ști - e ce - i iu - bi - rea Lân - gă noi, cân - tând să stea.

13 Vra - ja ta a - du - ce ia - ră Pe po - por lân - gă po - por, Toți.
Fe - ri - cit un su - flet drag Te poa - te fa - ce pe pă - mânt, Ci -

— pe lu - me frați noi sun - tem, Când a - pari u - șoa - ră - n zbor.
- ne n - a sim - țit iu - bi - rea Ple - ce din - tre noi plân - gând.

CÂNTĂ

ASCULTĂ
Corul Madrigal,
„Somnoroase
păsărele”

Călătorie în lumea muzicii vocale

**OBSERVĂ
ȘI DESCOPERĂ**

Privește costumele
coriștilor din imagine!
Propune un costum
pentru corul
clasei și desenează-l!
Ce nume
i-ai da corului?

Proiect muzical – Corul clasei mele

REȚINE

Corul reprezintă un grup mai mare de persoane care cântă împreună și sunt conduse de un dirijor. La cor copiii se împrietenesc, lucrează în echipă și se ajută unul pe celălalt astfel încât, atunci când sunt pe scenă, să primească foarte multe aplauze.

EXPERIMENTEAZĂ

Imaginează-ți că ești în preajma unui lac și imită sunetele pe care le auzi. Împărtășește-le și colegilor și apoi încercați să le reproduceți împreună, astfel încât cine le va auzi să creadă că se află chiar în apropierea lacului pe care ți l-ai imaginat tu.

ASCULTĂ

Corurile de copii îi pot acompania pe artiștii importanți. Ascultă trei astfel de exemple și găsește numele artiștilor.

**LUCREAZĂ
ÎN ECHIPĂ**

Fă echipă cu încă 3 colegi de clasă. Găsiți un nume pentru corul clasei, apoi realizați un afiș pentru promovarea acestuia. La final, prezentați afișul în fața colegilor și, împreună cu clasa, votați cel mai potrivit nume al corului vostru.

Imnul Cantus Mundi

Ion Marin

1. Sun - tem zo - rii de zi, Sun - tem as - tăzi co - pii,
5 Măi - ne în - să când mari vom fi Și ne vom re - a - min -
8 ti Can - tus Mun - di, Can - tus Mun - di doar mu - zi - ca ne poa - te u -
12 ni Can - tus Mun - di, Can - tus Mun - di prin
15 cân - tec îm - pre - u - nă vom fi. Can - tus fi.

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

Jucați-vă și exersați regulile cântatului în cor:

1. Imaginează-ți că mesteci gumă. Observă mișcările maxilarului. Acestea vor fi din ce în ce mai ample.

Ce simți?

2. Pentru următorul exercițiu de respirație ai nevoie de: un pai de băut, frunze și floricele decupate din hârtie.

Inspiră prin pai, astfel încât o florică să rămână prinsă la capătul acestuia, datorită faptului că ai reușit să controlezi coloana de aer.

Apoi eliberează coloana de aer și vei observa că florica va cădea.

De ce?

CÂNTĂ

ȘTIAI CĂ...?

- Există un loc în care se întâlnesc toate corurile de copii din România. Acesta se numește Cantus Mundi și a atras deja peste 1600 de coruri.
- Cel mai important și cunoscut cor românesc este Corul Madrigal. Acesta a fost înființat în 1963 de către renumitul muzician Marin Constantin.

Recapitulare

1. Marchează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele enunțuri.

În timp ce cântăm, trebuie să:

- » ne menținem spatele drept;
- » stăm cu mâinile încrucișate la piept;
- » ținem cont de cele două faze ale respirației: inspirația și expirația;
- » ținem dinții încleștați și buzele cât mai apropiate, pentru că nu e neapărat necesar ca aceia care ne ascultă să și înțeleagă ceva;
- » ne îndreptăm atenția către dirijor.

2. Asociază noile cuvinte învățate cu definițiile lor.

1. Acompaniament
2. Emisie
3. Dicție
4. Ton
5. Amprentă sonoră

- a. sunet simplu pe care îl folosim pentru a începe un cântec
- b. procedeu folosit pentru îmbogățirea sonoră a unui cântec
- c. element caracteristic al sunetului
- d. modul în care pronunțăm silabele, cuvintele și sunetele
- e. modalitatea prin care se produc sunetele vocale

3. Ghicitoare.

Cine stă în fața voastră
Când vreți să cântați în cor?
Vă dă tonul și intrarea.
Este domnul...

4. Cântă, după model, cântecul „Ploaia” (cântec după auz).

Improvizează un acompaniament ritmic, folosind bătăi din palme, lovituri cu creionul sau cu degetele pe bancă.

Ploaia

Plo- uă! Plo- uă! Plo-uă și se-a-u-de pic, pic, pic. Plo- uă! Plo- uă!

5 Pe geam pri-veș-te un co-pil mic, mic. Plo- uă! Plo- uă! Dar în ca-să es-te

9 ta-re bi-ne, Hai-de, vi-no să te joci cu mi - ne! Pă-pu - și-ca, tre-nu-le-țul, pâ - nă

13 și pi - si-ca Sunt a - ici, ne-aș-teap-tă, „Ve-nim a - cu - și - ca!” Nu ne

16 pa - să că a - fa - ră plo - uă ne-n - ce - tat, Eu în

18 ca - să stau_ și nu sunt su - pă - rat! Pă-pu- su - pă - rat!

x = bătăi cu degetele

Evaluare

1. Care imagini te duc cu gândul la sunete din natură? Încearcă să reproduci acele sunete.

A

B

C

D

E

2. Transcrie enunțurile pe caiet și completează spațiile libere.

- » Sunetele vocale sunt produse prin corzilor vocale.
- » În timp ce cânti, spatele trebuie să fie
- » În timp ce cânti în colectiv, ești atent la

3. Încercuiește răspunsul corect.

A. Cântatul în colectiv presupune:

- a. să cânti împreună cu toată clasa
- b. să cânti singur în casă
- c. să cânti cu un coleg

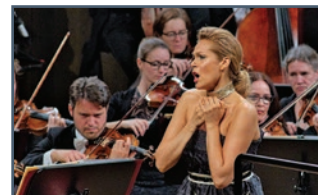
B. A acompania înseamnă:

- a. a compune
- b. a citi
- c. a însoți

C. Dirijorul te ajută:

- a. să treci strada pe la trecerea de pietoni
- b. să cânti în cor, corect, împreună cu ceilalți colegi
- c. să mănânci civilizată

4. Scrie pe caiet tipul de cântare pe care-l reprezintă fiecare imagine.

5. Scrie pe caiet variante corecte pentru afirmațiile:

» Sunetele muzicale vocale sunt produse de o mașină.

» Timbrul muzical poate fi vocal sau vizual.

» Timbrul instrumental este produs de cuptorul cu microunde.

	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	Identifică trei imagini dintre cele cinci	Identifică două imagini dintre cele cinci	Identifică o singură imagine dintre cele cinci
2	Completează corect trei afirmații	Completează corect două afirmații	Completează corect o afirmație
3	Selectează răspunsul corect la toate cele trei enunțuri	Selectează răspunsul corect la două dintre cele trei enunțuri	Selectează răspunsul corect la un singur enunț
4	Recunoaște tipul de cântare reprezentat în fiecare dintre cele trei imagini	Recunoaște tipul de cântare reprezentat în două dintre cele trei imagini	Recunoaște tipul de cântare reprezentat doar într-una dintre cele trei imagini
5	Scrie câte o variantă corectă pentru fiecare dintre cele trei enunțuri	Scrie două variante corecte ale enunțurilor date	Scrie o singură variantă corectă

II. Călătorie în lumea folclorului

Pregătește-te de aventură!

Se apropie Crăciunul

Vei învăța să cânti cele mai frumoase colinde și vei asculta cel mai prestigios cor din România

Vei învăța...

... să construiești instrumente muzicale

Vei afla că...

... ursul și capra nu sunt numai niște animale

Te vei întâlni cu...

... obiceiurile străvechi din preajma sărbătorilor de iarnă

Competențe:

1.1., 1.2., 2.1., 3.1.

Călătorie în lumea folclorului

MINUTUL DE MIȘCARE

Pune mâinile în șold și execută 10 răsuciri. Apoi, în timpul unei răsuciri, fă un pas la dreapta, după care, la următoarea răsucire, un pas la stânga, de 10 ori. Repetă mișcarea de 3 ori.

Folclorul copiilor

REȚINE

Folclorul reprezintă totalitatea creațiilor culturale din cele mai vechi timpuri, identitatea unui popor. Din folclorul copiilor fac parte cântece, jocuri, numărători (se intonează sub formă de recitare), strigături, proverbe și zicători. Folclorul copiilor ne ajută să înțelegem și să învățăm lucruri noi despre elementele naturii, obiceiurile și tradițiile noastre.

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Elevii se așază în cerc și pornesc numărătoarea. Pe rând, fiecare va rosti un cuvânt / o silabă din jocul „Ala-bala”, ținând cont de culoare. Când un coleg ajunge la cuvântul **loc**, acesta va ieși din cerc. Numărătoarea se repetă până când în cerc rămâne doar un elev. Ultimul rămas va cânta un cântecel, la alegere.

„**Ala-bala, portocala leși, bădiță, la portiță, Că te-așteaptă Talion. Talion, fecior de domn, Cu căruța satului, Cu caii-mpăratului, Cu biciul cumnatului. Clanț, zbanț, dorobanț, Cioc, boc, treci la loc.**”

VOCABULAR

paparudă - dans ritual străvechi de invocare a ploii, însoțit de cântece și chiuituri

motiv popular - desen vechi folosit pentru decorarea hainelor, a caselor sau a vaselor

DRĂGAICA

În fiecare an, pe data de 24 iunie, sărbătorim ziua de Sânziene sau Drăgaica, așa cum i se mai spune în popor. Fetele, îmbrăcate în alb și purtând pe cap coroane din flori de sânziene, se prind în horă, cântă și dansează. Se spune că Sânzienele apără holdele de grindină, aduc rod semănăturilor și ursesc fetele de măritat.

Explică următoarele proverbe muzicale românești:

- Găina care cântă nu face ouă.
- Vasul gol cântă a foame.
- După cântec se cunoaște pasărea cea mai dulce.
- Cucul, până nu vede mugur, nu cântă.

EXPERIMENTEAZĂ

Fiecare elev va prezenta în fața clasei un joc din copilăria părinților sau a bunicilor. La final, elevii vor alege împreună cel mai popular joc și-l vor juca în clasă.

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Creează, împreună cu colegul de bancă, un motiv popular care se potrivește cântecului „Paparuda”. Folosiți numai pătrățele colorate. La sfârșitul orei, realizați o expoziție de motive populare.

Paparuda

Din folclorul copiilor

Pa-pa - ru - dă, ru - dă! Pa-pa - ru - dă, ru - dă! Ploa-ia ba-te-n foa- ie,
4 Foa - ia nu se-n doa - ie Foa - ia nu se u - dă, Pa-pa - ru - dă, ru - dă!
7 Pa-pa - ru - dă, ru - dă! To - ba șa - de-n ploa - ie Ploa-ia ba-te-n to - bă,
10 Cald e - ste sub foa - ie, cald ca du - pă so - bă. Pa-pa - ru - dă, ru - dă!
13 Ce v-am spus eu vo - uă Ce v-am spus eu vo - uă
15 plo - uă, ui - te, plo - uă, plo - uă, ui - te, plo - uă, plo - uă, ui - te, plo - uă,
18 (palme) (picioare)

CÂNTĂ

ASCULTĂ

Paparuda, de Dan Voiculescu - Cor cu dor - Cantus Mundi

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

Jucării muzicale și instrumente ECO (1)

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

• Uplete o cutie de tablă cu vată și adaugă câteva boabe de orez. Ce auzi?

• Pune o mână de orez într-un pahar de hârtie. Ce observi?

• Pune o mână de orez într-un pahar de plastic. Ce diferență este între sunetul produs de orez în paharul de hârtie și cel din paharul de plastic?

• Scoate vata din cutia de tablă și pune o mână de orez. Cât de puternic se aude sunetul?

REȚINE

Sunetele sunt mai puternice sau mai slabe în funcție de materialul instrumentului. Jucăriile muzicale sunt obiecte care pot scoate sunete asemănătoare celor produse de instrumentele muzicale. Acestea pot fi confecționate chiar și din materiale reciclabile.

EXPERIMENTEAZĂ

1. TAMBURINĂ DIN FARFURII DE CARTON

Ai nevoie de: 2 farfurii de carton, capsator, 3 bucăți de sfoară, 3 biluțe de plastic, un bețișor de lemn, o bucată de scotch.

Pasul 1: așază cele două farfurii una peste cealaltă, astfel încât să se formeze un spațiu gol între ele.

Pasul 2: pune fiecare biluță pe câte o bucată de sfoară.

Pasul 3: capsează pe farfurie cele 3 sfori cu biluțe, în 3 locuri diferite (sus, în stânga și în dreapta).

Pasul 4: pune bețișorul de lemn în partea de jos, între cele 2 farfurii.

Pasul 5: capsează farfuriile de o parte și de alta a bețișorului.

Pasul 6: pune bucată de scotch în jurul bețișorului.

Tamburina ta este gata. O poți decora sau colora după cum dorești.

Ce fel de sunete auzi atunci când biluțele se lovesc de farfurii?

2. MARACAS DIN STICLE DE PLASTIC

Ai nevoie de: o sticlă goală de plastic și un pahar cu orez / pietricele / nisip / fasole.

Pasul 1: pune în sticla de plastic, la alegere, orezul, pietricelele, nisipul sau fasolea.

Pasul 2: pune dopul sticlei.

Instrumentul tău este gata. Cum ai descrie sunetele pe care le auzi?

3. TOBIȚE DIN CUTII DE CONSERVE

Ai nevoie de: o cutie goală de conserve, un balon de plastic, un bețișor subțire de lemn (de frigărui), un dop de plută.

Pasul 1: taie balonul pe jumătate și păstrează partea rotunjită a acestuia.

Pasul 2: întinde balonul și îmbracă marginile cutiei cu el până arată ca o membrană de tobă.

Pasul 3: înfige vârful bățului de lemn în dopul de plută.

4. RAINSTICK DIN PAHARE DE CARTON

Ai nevoie de: 2 pahare de carton, o bucată mai lată de scotch, 5-10 bucăți mici de paste sau o mână de orez.

Pasul 1: pune într-un pahar orezul sau paste (ce ai la îndemână).

Pasul 2: așază cel de-al doilea pahar cu gura în jos peste cel în care ai pus paste sau orezul.

Pasul 3: lipește cu scotch cele două pahare.

Mișcă instrumentul astfel obținut. Cum ai descrie sunetele pe care le auzi? Seamănă cu sunetele ploii?

Jucării muzicale și instrumente ECO (2)

Pasul 1: îndoaie bucata de carton pe jumătate.

Pasul 2: pune adeziv în interiorul celor două capace și pe marginea acestora, plasează-le la capetele fâșiei de carton și așteaptă să se lipească.

5. CASTANIETE DIN FÂȘII DE CARTON

Ai nevoie de: o bucată de carton, 2 capace de metal, un lipici puternic (superglue).

Fă astfel încât instrumentul obținut să producă sunete prin lovirea unui capac de celălalt. Cum sună?

6. NAI DIN PAIE DE BĂUT

Ai nevoie de: 7-10 paie de băut, scotch, foarfece, riglă.

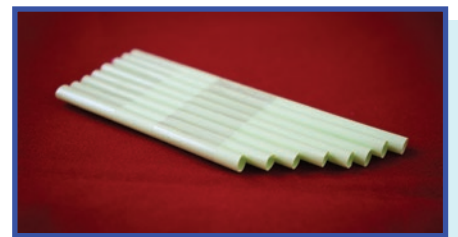
Pasul 1: aliniază paiele unul lângă celălalt cu ajutorul unei rigle.

Pasul 2: menține-le într-o poziție fixă și lipește-le cu o bandă de scotch la unul dintre capetele șirului.

Pasul 3: taie cu foarfece partea de jos a fiecărui pai (capătul), astfel încât paiele să fie ordonate în sens crescător sau descrescător de la un capăt la celălalt al șirului.

ȘTIAI CĂ...?

• În Paraguay există o orchestră de 30 de copii care folosește doar instrumente din materiale neconvenționale.

Naiul tău este gata. Încearcă să suflă în el și observă dacă sunetele sunt diferite de la paiul cel mai lung la cel mai scurt.

Improvizează un ritm propriu folosind instrumentul pe care l-ai construit. Cum este sunetul pe care îl auzi atunci când exersezi alături de colegi față de cel pe care îl auzi când exersezi doar tu?

7. ZURGĂLĂI DIN TUB DE CARTON

Ai nevoie de: un tub de carton (cel de la hârtia de copt sau de la folia de aluminiu), 4 bucăți de sfoară subțire, 4 clopoței din metal, de tipul zurgălăilor.

Pasul 1:

găurește tubul de carton la unul dintre capete, în 4 locuri.

Pasul 2:

introdu bucățile de sfoară în cele 4 găuri.

Pasul 3: pune câte un clopoțel pe fiecare sfoară și fixează-l cu 2 noduri.

Cum sunt sunetele produse de zurgălăi?

8. TOBĂ DIN CUTII

Ai nevoie de: 7 cutii goale, bandă adezivă, o sfoară subțire, o lingură de lemn.

Pasul 1: așază cutiile în formă rotundă, fără a lăsa spații goale între ele.

Pasul 2: lipește cutiile una de alta cu bandă adezivă.

Pasul 3: prinde sfoara de tobiță, de o parte și de alta a acesteia, cu bandă adezivă (sfoara trebuie să fie atât de lungă încât să-ți permită să pui tobița la gât).

Bate toba cu lingura de lemn și compară sunetul obținut cu alte sunete pe care le cunoști.

VOCABULAR

tamburină - instrument muzical de percuție care, prin agitare în aer sau prin lovire cu mâna, produce sunete

rainstick - instrument muzical tradițional din America de Sud care imită sunetele ploii

maracas - instrument muzical de percuție, realizat din nucleu de cocos, care conține grăunțe și nisip

castanietă - instrument muzical de percuție ce provine din Spania; se folosește în pereche, fiind deseori asociat cu stilul de dans flamenco

CÂNTĂ

Cântați împreună, realizând „orchestra” jucăriilor, cu ritmuri improvizate.

Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (1)

REȚINE

Colindul reprezintă un obicei popular din cele mai vechi timpuri și, totodată, un cântec interpretat de către copii sau adulți în preajma sărbătorilor de iarnă (Crăciun - Nașterea Domnului).

Colindul face parte din folclorul ocazional (adică se cântă cu o anumită ocazie), iar colindătorii adresează urări de bine și sănătate celor pe care îi colindă.

ȘTIAI CĂ...?

În afară de colind mai există și alte obiceiuri de iarnă?

Plugușorul - obicei despre munca omului și roadele bogate ale pământului. Colindătorii urează sănătate, belșug și spor.

Sorcova - obicei de Anul Nou (1 ianuarie). Copiii merg din casă în casă cu o crenguță de pom fructifer sau cu o sorcovă confecționată dintr-un băț pe care pun flori colorate din hârtie și le urează gazdelor sănătate.

Capra - obicei practicat în apropierea Anului Nou pentru a aduce noroc și belșug.

Ursul - obicei popular, cu măști, simbolizând moartea și reînvierea naturii.

**OBSERVĂ
ȘI DESCOPERĂ**

Ascultă colindul „O, ce veste minunată!”, de Dumitru Georgescu Kiriac, în interpretarea Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin”.

- Cu ce ocazie se cântă acest colind?
- Ce sărbători de iarnă cunoști?

**LUCREAZĂ
ÎN ECHIPĂ**

Formează alături de colegii de clasă un cor de colindători, pregătiți un colind și mergeți să urați clasei vecine.

ASCULTĂ

Audiază următoarele
colinde în interpretarea
Corului Madrigal:

„Bună dimineța
la Moș Ajun” - Ion
Costescu - Alexandru
Podoleanu

„Vine Crăciunu'
pe sară” -
Nicolae Ursu

„Steaua
sus răsare” -
Ioan D. Chirescu

„Florile
dalbe” -
Costică Andrei

„Noi umblăm
și colindăm” -
Mihail Bîrcă

Călătorie în lumea folclorului

Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (2)

Cântă în cor, apoi în grupuri mici, următoarele colinde:

Moș Crăciun

Dumitru Georgescu Kiriac

Moderato

Moș Cră - ciun cu ple - te dal - be A so - sit de prin nă - meți Și a
Din bă - trâni se po - ves - teș - te Că - n tot a - nul, ne - gre - șit, Moș Cră -
Moș Cră - ciun cu ple - te dal - be, În - co - tro vrei să a - puci? Ți - aș cân -

du - ce da - ruri mul - te La fe - ti - țe și bă - ieți. Moș Cră - ciun! Moș Cră - ciun!
ciun pri - beag so - seș - te, Ni - cio - da - tă n - a lip - sit. Moș Cră - ciun! Moș Cră - ciun!
ta "Flo - ri - le dal - be", De la noi să nu te duci. Moș Cră - ciun! Moș Cră - ciun!

Ia sculați, sculați

G. Breazul

Repede

1. Ia scu - lați, scu - la - ți, Măi, bo - ieri bo - ga - ți
2. Pe - o gu - ră de va - le, E - ste - o ca - să ma - re,
3. Soa - re - le ră - sa - re, De di - mi - ne - cioa - ră

De vă - ză - ui - ta - ți, De vă - ză - ui - ta - ți.
Cu fe - res - tre - n soa - re, Cu fe - res - tre - n soa - re.
Și vo - uă vă vi - ne, Tot cum e mai bi - ne.

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

Legenda notelor muzicale

Do - Roșu	Sol - Verde-închis
Re - Portocaliu	La - Mov
Mi - Galben	Si - Roz
Fa - Verde-deschis	Do - Roșu

Măine anul se-nnoiește

(Muntenia)

D.G. Kiriac

1. Măi - ne a - nul se - n - no - ieș - te, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne,
 2. Și în - ce - pe - a co - lin - da, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne,
 3. Ca - sa ca - re e u - ra - tă, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne,
 4. A - nul fi - e cu bel - șu - gu, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne,
 5. La mulți ani cu să - nă - ta - te, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne,

Plu - gu - șo - rul se por - neș - te, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne.
 Pe la ca - se a u - ra, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne.
 Dum - ne - zeu s - o o - cro - teas - că, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne.
 Pen - tru braz - da de sub plu - gu, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne.
 Să vă dea Dom - nul de - toa - te, Dăi Dom - nu - lui, Doam - ne.

Interpretează colindele folosind ca acompaniament instrumentele și jucăriile muzicale pe care le-ai confecționat din materiale reciclabile.

Bună dimineața la Moș Ajun

I. D. Chirescu

Bu - nă di - mi - nea - ța la Moș A - jun! Ne dați ori nu ne dați Ne dați ori nu ne
 8 dați, ne dați, ne dați? Am ve - nit și noi o - da - tă la un an cu
 14 să - nă - ta - te, Dom - nul Sfânt să ne a - ju - te la co - vrigi și la nuci mul - te.

mf
ff Fine
 Da capo al Fine
poco rit.

Recapitulare

1. Realizează corespondența dintre instrumentele muzicale și „materialele” folosite la confecționarea lor.

1 farfurii de carton

2 capsator

3 riglă

4 sfoară

5 paie de băut

6 biluțe de plastic

7 foarfecă

8 bețișor de lemn

9 clopoței

10 scotch

11 tub de carton

12 orez

13 sticlă de plastic

2. Asociază cuvintele noi cu definițiile corespunzătoare.

1. Castaniete
2. Maracas
3. Paparuda
4. Proverb
5. Rainstick
6. Tamburină
7. Motiv popular

- a. instrument muzical de percuție care, prin agitare în aer sau prin lovire cu mâna, produce sunete
- b. învățătură din bătrâni, zicală
- c. instrumente muzicale ce provin din Spania și se folosesc în pereche, fiind deseori asociate cu stilul de dans flamenco
- d. dans ritual străvechi de invocare a ploii, însoțit de cântece și chiuituri
- e. instrument muzical tradițional din America de Sud care imită sunetele ploii
- f. instrument muzical de percuție, realizat din nucă-de-cocos, care conține grăunțe și nisip
- g. desen vechi folosit pentru decorarea hainelor, a caselor sau a vaselor

- 3. Marchează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele enunțuri:**
- Folclorul reprezintă totalitatea creațiilor culturale din cele mai vechi timpuri.
 - Folclorul copiilor ne ajută să înțelegem și să învățăm lucruri noi despre muzică și instrumente.
 - Din folclorul copiilor fac parte cântece, jocuri, numărători, strigături, proverbe și zicători.
 - Drăgaica se sărbătorește printr-un cântec făcut de un grup de băieți dintre care unul este ales ca fiind Drăgaică.

- 4. Interpretează împreună cu colegii colindul „Astăzi s-a născut Hristos!”,
acompaniindu-vă ritmic cu jucăriile muzicale confecționate.**

Astăzi S-a născut Hristos,
Mesia chip luminos,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Vântul bate, nu-l răzbate,
Neaua ninge, nu-L atinge,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Mititel înfășeșel,
În scutec de bumbăcel,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Și de-acum până-n vecie
Mila Domnului să fie,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Evaluare

1. Alege doar materialele de care ai nevoie pentru a realiza CASTANIETE și scrie-le pe caiet:
o fâșie de carton, penar, farfurie din porțelan, pământ, capsator, capace de metal de la sticle de suc, piper, săpun, orez, fasole, superglue, greblă, sârmă, scaun de lemn.
2. Alege varianta corectă:
 - a. Jucăriile de pluș/muzicale produc sunete cu ajutorul cărora pot fi create ritmuri.
 - b. Când lovești tare, cu bețele, membrana unei tobe, sunetele produse sunt puternice/slabe.
 - c. Poți construi o jucărie muzicală dacă pui vată/orez într-o sticlură de plastic.
3. Ordonează literele pentru a forma cuvintele corecte:
a. LFCOLRO b. DOCLIN c. ATIȚEDRI
4. Scrie pe caiet ce este folclorul.
Dă trei exemple de tradiții și obiceiuri ale sărbătorilor de iarnă.
Spune denumirea a trei colinde pe care le cunoști.
5. Corectează enunțurile, înlocuind cuvântul greșit cu unul potrivit.
 - a. Cântecul popular este un desen vechi folosit pentru decorarea hainelor, a caselor sau a vaselor.
 - b. Paparuda este un dans ritual străvechi de invocare a ploii, însoțit de cântece și chiuituri.
 - c. Folclorul reprezintă un obicei popular din cele mai vechi timpuri și totodată un cântec interpretat de către copii sau adulți în timpul sărbătorilor de iarnă.

	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	Selectează corect, din lista dată, trei materiale necesare pentru a confecționa castaniete.	Selectează corect, din lista dată, două materiale necesare.	Selectează corect, din lista dată, un singur material.
2	Identifică varianta corectă din fiecare dintre cele trei afirmații.	Identifică varianta corectă pentru două dintre cele trei afirmații.	Identifică varianta corectă pentru o singură afirmație.
3	Formează trei cuvinte corecte.	Formează două cuvinte corecte.	Formează un singur cuvânt corect.
4	Răspunde corect la toate cele trei cerințe.	Răspunde corect la două dintre cele trei cerințe.	Răspunde corect la o singură cerință.
5	Înlocuiește trei cuvinte folosite greșit cu alte trei cuvinte, potrivite, corectând astfel toate enunțurile date.	Înlocuiește două cuvinte folosite greșit cu alte două cuvinte potrivite, corectând astfel două dintre cele trei enunțuri date.	Înlocuiește un singur cuvânt folosit greșit cu un alt cuvânt potrivit, corectând astfel doar un singur enunț dintre cele trei.

III. Călătorie în lumea muzicii instrumentale

Vei învăța...

... cele trei familii
de instrumente
muzicale
... să cânti
acompaniat de
jucării

Pregătește-te de aventură...

... și te vei
întâlni cu cele
mai cunoscute
instrumente
muzicale

... Regina
și Regele
instrumentelor
muzicale
... Flautul
fermecat

Te vei întâlni cu...

Competențe:
1.1., 2.1.

Călătorie în lumea muzicii instrumentale

MINUTUL DE MIȘCARE

Întinde mâna stângă cu palma orientată în sus. Folosește mâna dreaptă, îndoită de la cot, ca și cum ai avea un băț în mână, și du-o în repetate rânduri, din lateral. Repetă de 10 ori, iar mai apoi accelerează ritmul.

Familia instrumentelor cu coarde

REȚINE!

Instrumentele cu coarde sunt cele mai numeroase într-o orchestră. Din această mare familie fac parte celebra **vioară**, sora mai mare a acesteia, **viola**, tatăl - **violoncelul** și bunicul - **contrabasul**.

Sunetele vioarei se produc prin vibrația coardelor la frecarea cu arcușul. Vioara este compusă dintr-o cutie de rezonanță pe care sunt aplicate coarde.

O vioară mică

Allegretto

O vi-oa-ră mi - că de-aș a - vea, O vi-oa-ră mi - că mi-ar plă - cea.

Toa - tă zi - ua aș cân - ta Mul - te cân - te - ce cu ea.

Di - li, di - li dum, dum, dum, dum, dum. Di - li, di - li dum, dum, dum, dum,

dum. Toa - tă zi - ua aș cân - ta Mul - te cân - te - ce cu ea.

VOCABULAR

arcuș - nuia din lemn de cireș, de-a lungul căreia sunt întinse fire de păr din coada unui cal
cutie de rezonanță - cutie din lemn în care sunetul prinde putere

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

- Do - Roșu
- Re - Portocaliu
- Mi - Galben
- Fa - Verde-deschis
- Sol - Verde-închis
- La - Mov
- Si - Roz
- Do - Roșu

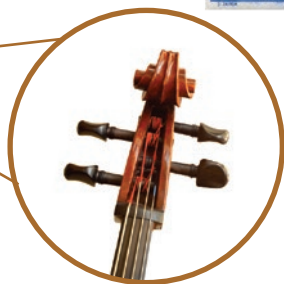
Vioara - Regina instrumentelor muzicale

GEORGE ENESCU

(compozitor)

George Enescu este cel mai renumit compozitor român. S-a născut în 1881, iar la vârsta de 3 ani și-a construit singur o vioară dintr-o bucată de lemn pe care a prins un fir de ață. Cele mai importante lucrări ale sale sunt cele două Rapsodii Române. Astăzi, îl sărbătorim o dată la doi ani, cu ocazia Festivalului Internațional „George Enescu”.

Pentru a înțelege cât de complicată este misiunea unui violonist, experimentează următoarea mișcare:

- cu mâna stângă realizează mișcări circulare pe creștetul capului, iar cu mâna dreaptă atinge (lovește) ușor burtica;
- repetă mișcărilor, dar de data aceasta inversează mâinile.

EXPERIMENTEAZĂ

AUDIȚII

Duelul instrumentelor
(Opera Comică
pentru Copii)
Vioară vs. Violă

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

- » Câte coarde are o vioară?
- » În ce mână se ține vioara atunci când se cântă la ea?
- » Ce se întâmplă cu cealaltă mână care nu ține vioara?

Vioara este cel mai important instrument muzical, motiv pentru care este numită și *șefa orchestrei*. Vioara este un instrument din lemn, cu patru coarde și un arcuș. Persoana care cântă la vioară se numește violonist. Acesta ține vioara în mâna stângă, iar arcușul în mâna dreaptă. În același timp, un violonist trebuie să execute mișcări diferite cu ambele mâini. Pentru a deveni un bun instrumentist, studiul viorii poate începe la vârsta de 6 ani.

REȚINE

ȘTIAI CĂ...?

- La început, coardele viorii erau făcute din intestine de animale.
- Cea mai scumpă vioară din lume costă aproximativ 18 milioane \$ și datează din 1741.

Familia instrumentelor de percuție

**OBSERVĂ
ȘI DESCOPERĂ**

REȚINE!

Instrumentele de percuție fac parte dintr-o familie foarte numeroasă, care se împarte în două mari categorii: cu membrană și fără membrană. Ele poartă această denumire deoarece sunetul se produce în urma unei lovituri atente și controlate. Unele instrumente de percuție produc doar zgomot, altele emit sunete muzicale (note).

Cu membrană

Tobă

Timpan

Tamburină

Fără membrană

Castaniete

Marimba

Maracas

VOCABULAR

membrană - suprafață din plastic sau din piele care acoperă un tub **percuție** - lovire

EXPERIMENTEAZĂ

Confectionează singur un maracas

- » Ai nevoie de: boabe de orez, o cutiuță, 3 creioane, o bandă adezivă.
- » Umple cutiuța cu boabele de orez, închide-o bine, așaz-o între vârfurile celor 3 creioane, iar apoi acoperă întreg instrumentul cu bandă adezivă.

Pianul - Regele instrumentelor muzicale

AUDIȚII

Duelul instrumentelor
(Opera Comică
pentru Copii)
Pianul

REȚINE

Pianul este instrumentul muzical cu clape albe și negre, care are corzi, dar la care sunetul se produce prin lovirea acestora de către o mulțime de ciocănele, adică prin percuție. Pianele sunt dotate și cu 3 pedale utilizate pentru a tempera sau a prelungi sunetele. La pian se poate cânta cu toate cele zece degete în același timp.

- » Pe suprafața băncii, sincronizează mișcarea degetelor, prin ridicare și coborâre, astfel încât să folosești perechile de degete de la ambele mâini (degetele mari, arătătoarele, mijlociile, inelarele și degetele mici).
- » Acum sincronizează mișcarea formând perechi de degete de la stânga la dreapta și de la dreapta la stânga (degetul mic de la mâna stângă cu degetul mare de la mâna dreaptă, și tot așa).

EXPERIMENTEAZĂ

ȘTIAI CĂ...?

- Pianul este unul dintre cele mai importante instrumente muzicale, dar și cel mai tânăr. Abia a împlinit 300 de ani!
- Cel mai mare pian din lume cântărește 1,4 tone și are o lungime de 5,7 metri. Construcția lui a durat 4 ani.

VOCABULAR

- claviatură** - totalitatea clapelor unui pian
- a sincroniza** - a face corect, cu atenție, mai multe lucruri în același timp

Familia instrumentelor de suflat

**OBSERVĂ
ȘI DESCOPERĂ**

Instrumente de suflat din lemn

» Flaut

» Oboi

» Fagot

REȚINE

Instrumentele de suflat se împart în două mari categorii: din lemn și din alamă. La toate aceste instrumente se cântă suflând aer în corpul lor.

Instrumente de suflat din alamă

» Trombon

» Trompetă

» Corn

AUDIȚII

Duelul instrumentelor
(Opera Comică pentru Copii)
Flaut vs. Nai

EXPERIMENTEAZĂ

Construiește-ți propriul instrument de suflat

- » Pune apă în 3 sticle de 0,5 l, după cum urmează: sticla 1 - 100 ml, sticla 2 - 200 ml și sticla 3 - 300 ml. Acum suflă în fiecare sticlă și spune ce observi.
- » Realizează experimentul în clasă, cu toți colegii, și formați împreună o orchestră de suflători.
- » Pentru ca distracția să continue, colorați sticlele sau apa din interiorul acestora.

Flautul fermecat

Împreună cu colegul de bancă găsește cele șapte personaje din afișul operii „Flautul Fermecat”.

REȚINE

Flautul este un instrument de suflat din metal, însă datorită timbrului său delicat este încadrat în familia instrumentelor de suflat din lemn. Fiind un instrument expresiv, primește părți solistice în aproape fiecare lucrare în care este prezent. Nu întâmplător, **Wolfgang Amadeus Mozart** a ales să-și numească una dintre operele sale „Flautul Fermecat”.

Flautul fermecat, operă

Mozart compune o operă fascinantă în care prințul Tamino trebuie să treacă peste proba tăcerii, a focului și a apei pentru a ajunge la inima iubitei sale, Pamina. Cu ajutorul flautului său fermecat, Tamino reușește să cucerească inima Paminei, fiica Reginei Noptii, și să fie primit în Templul Înțelepciunii, cu acordul regelui solar Sarastro. Opera se încheie cu un imn care glorifică triumful iubirii celor doi.

Papageno - Papagena

Fragment din duetul „Papageno - Papagena” din Opera „Flautul Fermecat”

adaptare după W. A. Mozart

Pa - pa - pa Pa - pa - pa Pa - pa - pa -

pa Pa - pa - pa - pa Pa-pa-pa - pa-pa-pa-pa - pa Pa-pa-pa - pa-pa-pa-pa-

pa Pa-pa-pa - pa - pa Pa-pa-pa - pa - pa Pa-pa-pa - pa - pa - pa -

pa Pa - pa - pa - pa - pa - pa - pa - pa - pa

W. A. Mozart este cel mai cunoscut și apreciat compozitor al muzicii clasice din întreaga lume, fiind supranumit **SOARELE MUZICII**. S-a născut la Salzburg (Austria), în anul 1756. A început să compună de la vârsta de 5 ani, lăsând în urma sa peste 600 de lucrări.

Recapitulare

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Identifică familiile din care fac parte instrumentele muzicale de mai jos și realizează corespondența.

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Împreună cu colegul de bancă enumeră instrumentele cu coarde și arcuș, apoi pe cele de percuție cu membrană.

A

B

C

Familia instrumentelor cu coarde

Familia instrumentelor de percuție

Familia instrumentelor de suflat

AUDIȚII

Vizionează împreună cu colegii de clasă basmul simfonic „Petrică și lupul”, de Serghei Prokofiev, și identifică instrumentele muzicale din orchestră.

JOC - ARITMOGRIF

Completează rebusul de mai jos și află cuvântul din coloana **A - B**.

		A								
a	P								N	
b	L			N						
		c	S							T
d	C								Ă	
e	T									Ă
f	A									Ș
g	T									Ă
h	B									E
i	C			N						
		j	T							A
			B							

- a. Cocoțat pe 3 picioare, clape albe, negre are!
- b. Eu din el mă construiesc și vioară mă numesc!
- c. Pe mine toți mă aud, din vibrații sunt făcut.
- d. Eu în lemn sunt îmbrăcată și-mi place să fiu acordată!
- e. Fii atent! Se suflă-n ea și-ți răspunde: Ta-ta-ta!
- f. Sunt un băț, dar nu oricare, am și păr de o culoare.
- g. Par o tobă, dar nu chiar, căci bănuți eu parcă am.
- h. La tobe le folosesc și pe sunet îl pornesc!
- i. Instrument de suflat din alamă.
- j. Bate ritmul: bum-bum-bum! Vrei să bați la ea acum?

Tobița, clopoțelul, maracasul

Versuri: I. Buzescu

Petre Țipordei

Refren:

Trei sun-tem cu to - ții Mu-zi - cieni de soi Hai, ve-niți de gra - bă

Să cân - tați cu noi. 1.Mă pre-zint eu pri - ma Bum! Bum! Bum! Bum!
 2.Mă cu-noaș-teți bi - ne Cling! Cling! Cling! Cling!
 3.Fiți a - tenți a - cu - ma: Su - nă vo - cea

Bum! Sef sunt la pa - ra - dă, La dans și la drum.
 Cling! Cânt la re - cre - a - ții Și la joc în crâng
 mea Ca o cu - ti - u - ță Cu gră - un - țe - n - ea.

CÂNTĂ

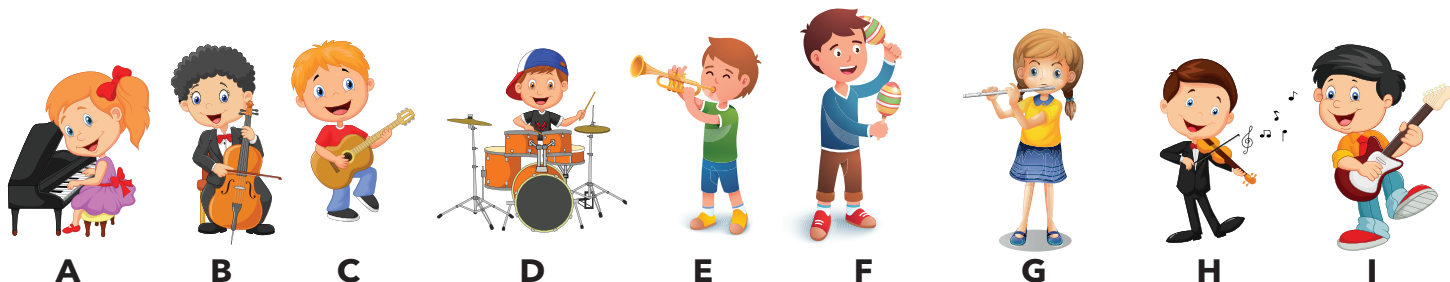
Interpretează cântecul „Tobița, clopoțelul, maracasul”, evidențiind sunetele sugerate de refren.

Evaluare

1. Privește imaginile și spune la ce instrument muzical cântă fiecare copil. Notează în caiet denumirea fiecărui instrument.

2. Desenează câte un instrument muzical din fiecare familie.

3. Corelează imaginea cu textul corespunzător.

A Familia instrumentelor cu coarde
B Familia instrumentelor de percuție
C Familia instrumentelor de suflat

	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	Scrie denumirea fiecăruia dintre cele nouă instrumente recunoscute în imagini.	Scrie denumirile a șase dintre cele nouă instrumente muzicale.	Scrie denumirile a trei instrumente muzicale recunoscute în imagini.
2	Desenează trei instrumente muzicale, câte unul din fiecare familie.	Desenează două instrumente muzicale.	Desenează un singur instrument muzical.
3	Corelează cinci imagini cu casețele potrivite.	Corelează patru imagini cu casețele potrivite.	Corelează două imagini cu casețele potrivite.

IV. Limbajul muzicii

**„Dacă exersezi în fiecare zi,
Muzica va fi o joacă de copii!”**
*(fragment din „Game și
Arpegii”, din musicalul „Pisicile
Aristocrate”)*

Vei învăța...

... alfabetul
muzicii:
portativul
și notele
muzicale

Vei asculta muzica lui...

... Vivaldi
... Ravel
... Strauss
... Saint-Saëns

Știi că...

... există
un limbaj al
semnelor
pentru fiecare
notă?

**„Când citești,
începi cu A, B, C,
Când cânti,
începi cu Do, Re, Mi!”**
*(fragment din „Cântecul gamei”, din
musicalul „Sunetul Muzicii”)*

Competențe:
1.2., 1.3., 2.2.

Înălțimea sunetului. Sunete înalte și sunete joase

MINUTUL DE MIȘCARE

Împreună cu ceilalți colegi, ridică-te în picioare și poziționează-te pe culoarul dintre bănci. La semnalul „JOS!” al profesorului, te vei așeza ghemuit și vei imita ursul (MOOOR). La semnalul „ÎNALT”, te vei ridica din nou în picioare, cu mâinile sus, și vei imita o păsărică (CIP-CIRIP). Repetă exercițiul alternând sau repetând semnalele.

REȚINE

Într-o melodie se află înălțuite sunete cu înălțimi diferite. Înălțimea este calitatea unui sunet de a fi înalt, potrivit sau grav.

EXPERIMENTEAZĂ

Așază o riglă mai lungă pe marginea băncii, astfel încât o parte din ea să rămână în aer. Ține apăsat cu o mână partea de pe masă, iar cu cealaltă apasă rapid partea opusă. Repetă experimentul, reducând partea de pe masă a riglei.

EXPERIMENTEAZĂ ACASĂ

Ascultă-i pe membrii familiei tale vorbind. Ce diferențe observi? Cine folosește sunete grave?

VOCABULAR

cotidian - zilnic

poluare - acțiune care dăunează mediului înconjurător

poluare fonică - formă de poluare a mediului, produsă de zgomote

ASCULTĂ

Antonio Vivaldi - Anotimpurile, Vara (partea a II-a)

Ce poți spune despre sunetele reproduse de solist? Dar despre cele interpretate de orchestră?

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Realizează, împreună cu ceilalți colegi, un afiș cu titlul *Lupta împotriva poluării fonice.*

CÂNTĂ

Ascultă cântecul „În pădure” și desenează în aer înălțimile sunetelor, cu mâna dreaptă. Astfel, pentru sunetele înalte vei ridica mâna, iar pentru sunetele grave o vei coborî.

În pădure

Moderato

1. Câ - te u - nul, pe că - ra - re, Mer - gem în pă - du - rea ma - re.
 2. În pă - du - re pă - să - re - le Cânt - tă sus pe ră - mu - re - le.
 3. Um - blă ur - șii prin pă - du - re Du - pă mie - re, du - pă mu - re.
 4. În - tr-o zi se în - tâl - ni - ră Și pe loc se sfă - tu - i - ră
 5. Cânt - tă din ză - voi și cu - cu Și a - cu - ma tot să - tu - cul

5
 Ui - te sus și ui - te jos, To - tu-i ve - sel și fru - mos.
 Fi - e - ca - re fel și chip: Cip ci - rip și cip, cip, cip.
 As - cul - tați și gla - sul lor: Mor, mor, mor și mor, mor, mor.
 Ca să cânt - te toți în cor: Cip ci - rip și mor, mor, mor.
 Es - te plin de lar - ma lor: Cip, cip, cu - cu, mor, mor, mor.

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

Ascultă încă o dată „Vara” de Antonio Vivaldi. Desenează ce îți imaginezi atunci când auzi această lucrare instrumentală. Povestește apoi cu colegii de clasă, motivând la ce te-ai gândit.

ȘTIAI CĂ...?

- Cele mai multe activități cotidiene ale omului produc zgomote. Acestea contribuie la așa-zisa poluare fonică.
- Zgomotele pe care le suportă urechea noastră pot produce dificultăți de auz, oboesală, amețeli, tulburări ale somnului.

MINUTUL DE MIȘCARE

Pregătește-ți două creioane. Ascultă „Bolero”, de Maurice Ravel, și imită ritmul, folosindu-te de cele două creioane și de bancă.

Ritmul - sunete lungi și scurte

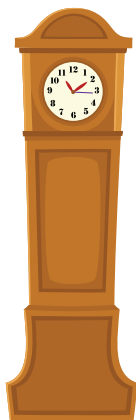
REȚINE

Durata (valoarea) reprezintă calitatea sunetului de a fi mai lung, mediu sau scurt, în timp. Pe lângă sunete, în muzică există și pauze (momente de tăcere). Durata le măsoară și pe acestea. Asemenea sunetelor, pauzele pot fi mai lungi, medii sau mai scurte, în timp. În cântece, durata este dată de felul în care se scriu notele muzicale.

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Observă imaginile și încearcă să reproduci onomatopeele.

Ceas de perete
(Tic-Tac)

Ceas deșteptător
(Ta-ca, Ta-ca)

Ceas de mână
(Ti-ca, ti-ca, Ti-ca, ti-ca)

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

TRENULEȚUL RITMIC

Formează un trenuleț alături de colegii tăi. Ultimul elev din șir bate cu degetele, pe umărul celui din fața sa, un ritm format din durate lungi și scurte. Vei observa dacă ritmul inițial ajunge corect până la primul elev din șir, care îl va prezenta bătând din palme.

CÂNTĂ

Ceasurile

Edith Viski

Cea - sul ba - te ti - ca ti - ca, Iar deș-tep-tă - to-rul ba-te

7 ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, la - ră cea-sul de la mâ - nă

11 ti - ca, ti - ca, ti - ca, ti - ca, ti - ca, ti - ca, tic.

ȘTIAI CĂ...?

- există ritm fără muzică, dar nu și muzică fără ritm.
- totul este ritm: bătăile respirația, pașii pe care îi facem, chiar și degetele pe ecranul telefonului sau pe tastatură.

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

Do - Roșu

Re - Portocaliu

Mi - Galben

Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis

La - Mov

Si - Roz

Do - Roșu

Pe liniile și pe spațiile portativului se așază notele muzicale pe care

le vei învăța de acum încolo. La începutul fiecărui portativ se scrie Cheia Sol care deschide poarta către „împărăția” notelor muzicale.

Portativul și Cheia Sol

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Silabele din textul scris au poziții diferite. De ce? Imită modelul și indică înălțimea sunetelor muzicale cu mâna.

ri - ță, po - ie -
 Găr - gă - Ri - Zboa - ră-n ni -
 ță ță

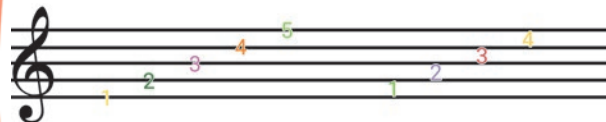

Sunetele muzicale sunt reprezentate grafic pe portativ. Portativul este alcătuit din cinci linii și patru spații. Acestea sunt orizontale, paralele și egal depărtate între ele.

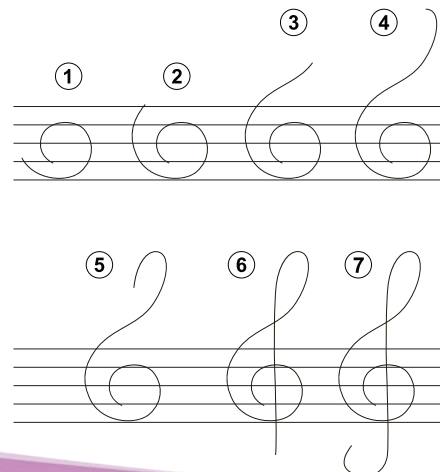
REȚINE

Liniile și spațiile portativului se numerotează de jos în sus.

EXERSEAZĂ

Învăță, exersând pe caiet, cum se scrie Cheia Sol. Cheia Sol pornește de pe a doua linie a portativului și urcă în formă de spirală, spre dreapta, până la a treia linie a portativului. Apoi coboară până la prima linie a portativului, continuând spirala, după care urcă până deasupra portativului, formând un „bici”.

VOCABULAR

hotar - linie imaginară care separă o țară de alta, graniță

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

TRENULEȚUL RITMIC

Împreună cu colegul/colega de bancă pregătește mai multe bilețele pe care să scrii, folosind culorile de pe portativ, silabele cântecului „Gărgăriță, riță”. Realizează pe bancă un portativ din creioane și pixuri, iar mai apoi așază silabele corespunzător.

Gărgăriță, riță

Din folclorul copiilor

Găr-gă-ri-ță, ri - ță Zboa-ră-n po-ie-ni - ță Și vi-no la mi-ne Să mă joc cu ti- ne.

Sunt român

G. Breazul și N. Saxu

1. Sunt ro - mân, ro - mân voi - nic, Tra, la, la, la,
 5 2. Măi duș - ma - ne, te pă - zeș - te, Tra, la, la, la,
 Și n-am fri - că de ni - mic Tra, la, la, la.
 9 Că ro - mâ - nul nu glu - meș - te Tra, la, la, la.
 Ro - mâ - ni - a-i ța - ra mea, Tra, la, la, la,
 13 Nu te-a - tin - ge de ho - ta - re, Tra, la, la, la,
 Drag mi-e să tră - iesc în ea, Tra, la, la, la.
 Că să - rim cu mic, cu ma - re, Tra, la, la, la.

Sunetul și nota sol Sunetul și nota mi

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Silabele din exemplul următor au aceeași culoare?

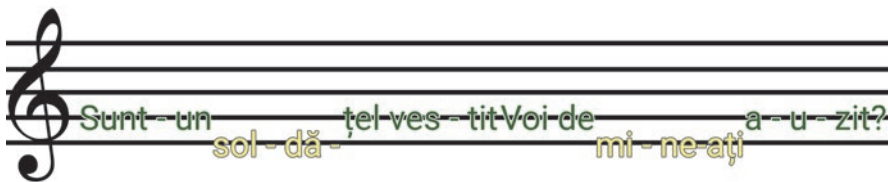
Sunt - un sol - dă - țel ves - tit **Voi de mi - ne-ați a - u - zit?**

De ce?

Dar silabele din exemplul următor?

Sunt - un **țel ves - tit** **Voi de** **a - u - zit?**
sol - dă - **mi - ne-ați**

Imită modelul, indicând cu mâna înălțimea fiecărui sunet intonat.

EXERSEAZĂ

Scrive pe caiet 10 semne grafice ale notei sol.

Scrive pe caiet, pe un alt portativ, 10 semne grafice ale notei mi.

**Sol este cea mai importantă notă de pe portativ și se scrie pe a doua linie a portativului.
Nota mi se scrie pe prima linie a portativului.**

REȚINE

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Formați două grupe și realizați împreună buline de culoare verde și galbenă. Fiecare elev își va prinde în piept o bulină, astfel încât să se formeze două grupe egale. Profesorul va avea două cartonașe - unul galben, pentru nota mi, și unul verde, pentru nota sol. Atunci când va arăta culoarea verde, echipa verde va intona sunetul sol. Atunci când va arăta culoarea galben, echipa verde va intona sunetul mi. Repetați exercițiul în diverse forme.

Soldățul

Sunt un sol - dă - țel ves - tit, Voi de mi-ne-ați a - u - zit?

Soldățul

Sunt un sol - dă - țel ves - tit, Voi de mi-ne-ați a - u - zit?

Broscuța

Din folclorul copiilor

Mi-a spus mi - e ci - ne - va Că bros - cu - ța cân - t - a - șa:
9
Oac, oac, oac, oac, oac, oac, Bi - ne, zău, mă simt pe lac!

ȘTIAI CĂ...?

• Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, notele sol și mi se reprezintă astfel:

La

Sunetul și nota la

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Învață următorul cântec după auz!
„Cântecul notei LA”

te-a - LA lea.

Ui- ici no - ta Chiar pe al doi -

e spa -

țiul

gă - col

Și-o sesc ră o - Că-i dea - no-tei SOL

Fă - su -

pra

Unde este poziționat sunetul cel mai înalt?

EXERSEAZĂ

Scrie în caiet,
pe portativ,
10 simboluri
grafice ale
sunetului la.

REȚINE

VOCABULAR

diapazon - instrument mic din metal care, prin lovire, emite de obicei sunetul „la”
a acorda - a regla sunetul unui instrument muzical la înălțimea potrivită

ASCULTĂ
Orchestrale se
acordează după
sunetul la.

**LUCREAZĂ
ÎN ECHIPĂ**

Imaginează-ți cum clasa ta se transformă într-o orchestră. Fiecare dintre membrii orchestrei va cânta sunete la întâmplare. Atunci când profesorul va intona sunetul la, toți elevii vor încerca să-l imite. Repetați exercițiul de mai multe ori.

Cântec

Din folclorul copiilor

Allegretto

9
 Ui - te - a - ici e no - ta LA, Chiar pe spa - țiu - l al doi - lea
 Și - o gă - sesc fă - ră o - col Că - i dea - su - pra no - tei SOL.

Mama

Din folclorul copiilor

Andante

7
 1. Ci - ne vă iu - beș - te? Ci - ne vă - n - dră - geș - te? Zi de zi mun - ceș - te,
 2. Bas - me mi - nu - na - te Ci - ne po - ves - teș - te? Ju - că - rii fru - moa - se
 Pen - tru a vă creș - te? Vă dați sea - ma? Es - te ma - ma, ma - ma, ma - ma.
 Ci - ne dă - ru - ieș - te? Vă dați sea - ma? Es - te ma - ma, ma - ma, ma - ma.

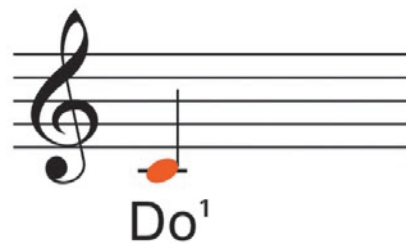
ȘTIAI CĂ...?

- În 1711, englezul John Shore a inventat diapazonul, un dispozitiv de precizie cu ajutorul căruia se acordează instrumentele muzicale. Acesta are formă de U și este din metal. Atunci când este lovit, el vibrează redând înălțimea sunetului la.

- Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota la se reprezintă astfel:

Sunetul și nota do¹

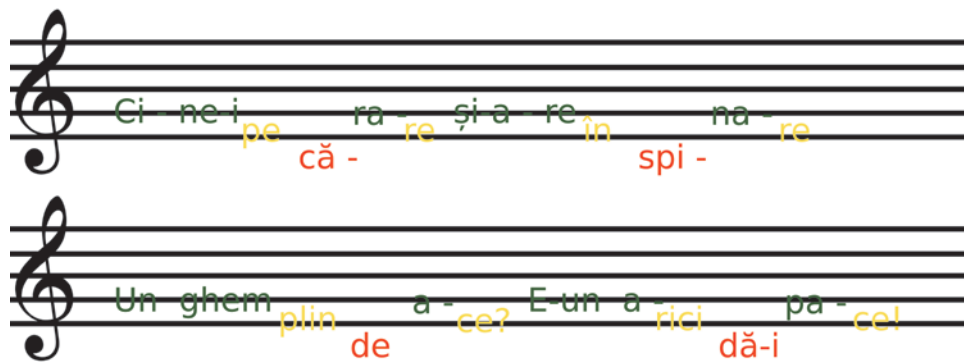

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Cântă, după auz, cântecul „Ariciul”.

Ci - ne - i ra - Și - a - re na - Un ghem a - E - un a - pa -
 pe re în re plin ce rici, ce
 că - spi - de dă - i

Ce observi?

VOCABULAR

musical - spectacol care combină muzica și dansul
claviatură - totalitatea clapelor unui instrument muzical (de exemplu, pianul)

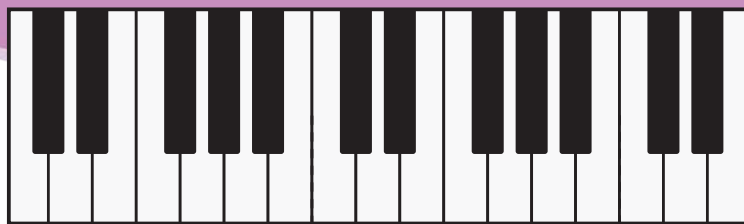
REȚINE

Nota do¹ se află sub portativ, pe o linie suplimentară. Pentru a scrie nota do¹, mai întâi trasăm un fragment din linia suplimentară (în partea de jos, păstrând distanța existentă între cele cinci linii ce formează portativul), apoi desenăm ovalul notei muzicale.

**LUCREAZĂ
ÎN ECHIPĂ**

Desenează pe caiet, după modelul dat, o claviatură de pian. Fii atent să grupezi corect clapele negre și pe cele albe. Prima clapă reprezintă nota do¹ și se află înaintea grupului de două clape negre. În timp ce ascuți „Cântecul Gamei”, folosește claviatura desenată pentru a te transforma într-un pianist adevărat.

ASCULTĂ
Cântecul Gamei din
musicalul „Sunetul
Muzicii”, de Richard
Rodgers

Ariciul

Versuri: Felicia Donceanu

Din folclorul copiilor

Allegro
Solo

Ci - ne-i pe că - ra - re Și-a - re în spi - na - re

5

Tutti

Un ghem plin de a - ce? E-un a - rici dă-i pa - ce!

CÂNTĂ

La moară

Din folclorul copiilor

Allegretto

1. Vi - ne-o cioa - ră jos la moa - ră Ti - ca, ti - ca, ta.
2. Să ma - ci - ne grâu, se - ca - ră Ti - ca, ti - ca, ta.
3. Gă - i - na cer - ne fă - i - na Ti - ca, ti - ca, ta.
4. Și gân - sa - cul um - ple sa - cul Ti - ca, ti - ca, ta.
5. Hop și-o ra - ță mân - dră, gra - să Ti - ca, ti - ca, ta.
6. Du - ce sa - cul plin a - ca - să Ti - ca, ti - ca, ta.

ȘTIAI CĂ...?

- Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota do¹ se reprezintă astfel:

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

Do - Roșu

Re - Portocaliu

Mi - Galben

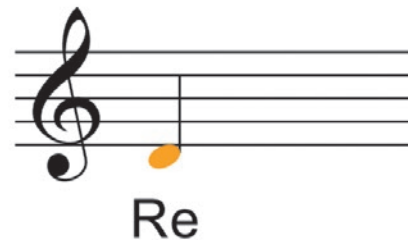
Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis

La - Mov

Si - Roz

Do - Roșu

Sunetul și nota re

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Intonează, după auz, cântecul „Cărticica mea”.

lori mea flori mea
cu - ca cu ca
Am o car - te în Căr - ti - ci - Cu de - se - ne și Căr - ti - ci -

Ce observi? Cu ce culoare este reprezentat noul sunet?

EXERSEAZĂ

Scrive în caiet, pe portativ, 10 simboluri grafice ale sunetului re.

VOCABULAR

improvizație - inventarea unei melodii

Între sunetele do¹ și mi se află sunetul re. Nota re se scrie sub portativ, lipită de prima linie.

REȚINE

ASCULTĂ
„Canon” în re,
de Johann
Pachelbel

EXPERIMENTEAZĂ

„Noul nostru cântecel”

Realizează o improvizație ritmico-melodică. Așază pe bancă trei coli de hârtie de culoare roșie, portocalie și galbenă. Pe prima scrie do¹, pe cea de-a doua, re, iar pe cea de-a treia, mi. Colegul tău de bancă își va așeza palma, pe rând, pe câte o planșă, iar tu vei intona sunetul, pronunțând și denumirea notei muzicale.

Masă mare...

Din folclorul copiilor

Allegretto

Cărticica mea

Din folclorul copi

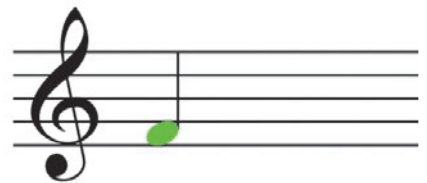
Allegretto

ȘTIAI CĂ...?

• Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota re se reprezintă astfel:

Fa

Sunetul și nota fa

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Cântă după auz!

Intonează cântecul, indicând cu mâna înălțimea
fiecărui sunet intonat.

Cân-tă, nu mai In-to- no-ta
cân-tă sta! nea-ză FA!

EXERSEAZĂ

Scrive în caiet,
pe portativ,
10 simboluri
grafice ale
sunetului fa.

Nota fa se scrie pe primul spațiu al portativului. Aceasta se află
între nota mi și nota sol.

REȚINE

Cântecul notei Fa

ANTONIO VIVALDI

S-a născut în Italia, la Veneția, în anul 1678. Primele îndrumări în tainele muzicii le-a primit de la tatăl său care era violonist profesionist. După un timp, tânărul Vivaldi a devenit preot la un orfelinat, continuând totodată formarea sa ca profesor de muzică, violonist și compozitor. Cele mai cunoscute lucrări ale sale sunt Concertele „Patru anotimpuri”. Acestea se ascultă și astăzi în sălile de concerte din toată lumea. Vivaldi a fost numit și „Preotul Roșu”, poreclă ce i se trage de la culoarea părului.

ASCUȚĂ
„larna”,
de Antonio Vivaldi

EXPERIMENTEAZĂ

Într-o sticlă de plastic de 500 ml, asemănătoare celei din imaginea alăturată, toarnă exact 360 ml de apă. Suflă în sticlă și descoperă nota fa. Emite acest sunet împreună cu colegii de clasă.

Martie, mărtisor

Allegretto

Din folclorul copiilor

1. Mar-ti - e, bi - ne-ai ve - nit, Măr-ți-șo-ru - le! Toți co - pi - ii te-au do - rit,
2. A - pe - le s-au dez-ghe - țat, Măr-ți-șo-ru - le, Pă-să - ri - le cuib își fac;
Măr-ti - șo - ru - le! Ai a - dus iar pri-mă-va - ră, Măr-ti - șo - ru -
Măr-ți - șo - ru - le; Și pă - du-rea-n-mu-gu - rit, Măr-ți - șo - ru -
le, Pes-te lu - me, pes-te ța - ră, Măr-ti - șo - ru - le!
le, Mar - ti - e, bi - ne-ai ve - nit! Măr - ț i - șo - ru - le!

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

CÂNTĂ

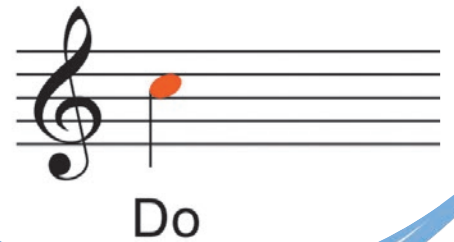
ȘTIAI CĂ...?

• Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota fa se reprezintă astfel:

fa

Sunetul și nota do²

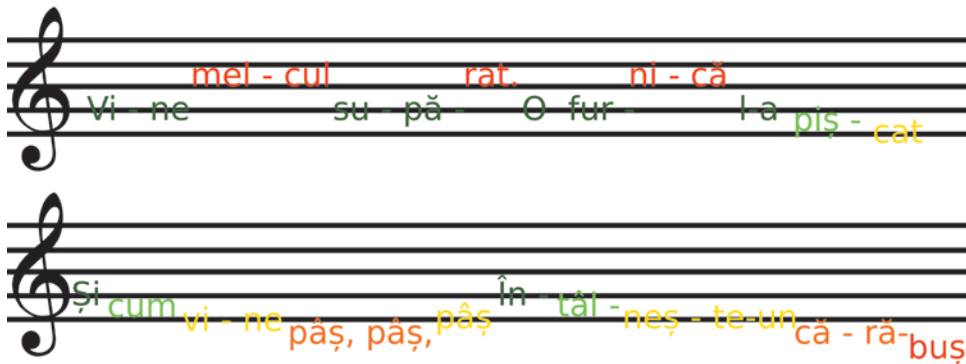
OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

„Vine melcul supărat” (după auz)

Intonează cântecul, indicând locul sunetelor din melodie pe scărița muzicală.

mel - cul rat. ni - că
Vi - ne su - pă - O fur - I - a

și În -
cum tâl -
vi - ne, pâș, neș - te - un
păș, păș, că - ră -
buș.

MINUTUL DE MIȘCARE

Ridică-te în picioare și pune-ți palmele în fața abdomenului. Execută o forfecare jos, apoi una sus, intonând notele de la do¹ până la do². Repetă exercițiul de 10 ori.

REȚINE

Nota do² se scrie pe cel de-al treilea spațiu al portativului.

EXERSEAZĂ

Scrie în caiet, pe portativ, 10 simboluri grafice ale sunetului do². Scrie în formă de spirală (melc), silabele care folosesc sunetul do² din cântecul „Vine melcul supărat”.

ASCULTĂ

Ascultă ultima parte din „Carnavalul animalelor”, de Camille Saint-Saëns.

Melcul Supărat

Din folclorul copiilor,
după George Breazul

Allegretto

1. Vin - ne mel - cul su - pă - rat, O fur - ni - că l-a piș - cat
5 2. Mel - cul stri - gă - n gu - ra ma - re: „Nu te mai pră - ji la soa - re!

Si cum vi - ne pâș, pâș, pâș, În - tâl - neș - te - un că - ră - buș.
Du - te - n - co - lo, nu sta - n drum, Că te iau în coar - ne - a - cum!”

Vulpea și rața

Gheorghe I. Mugar

Allegro

1. Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, Ce pof - tești? ce pof - tești?
2. Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, Nu glu - mești? nu glu - mești?
5 3. Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, Un ră - țoi mai co - dac,
4. Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac, „Bi - ne zici, bi - ne zici”

Stri - gă ra - ța că - tre vul - pe Ci - ne ești? ce pof - tești? Sunt o bu - nă
Toa - te ra - țe - le în - trea - bă Ne cu - noști? ne cu - noști? Cum nu, vai de
la cu vân tul cu gră - bi - re Și vor - bi în - fo - caț, Zi - când: Pri - viți
10 Ra - țe - le stri - gau răs - ti - te: „Fugi de - a - ici, fugi de - a - ici” Iar vul - pe - a și -

so - ră, Vin să fa - cem ho - ră. În - să cum să fac, Căci nu pot pe lac.
mi - ne, Ne cu - noaș - tem bi - ne Și - aș vrea să vor - bim, Să ne și - n - ru - dim.
bi - ne, A - re ghia - re fi - ne Și colți as - cu - ții, De ea vă fe - riți!
rea - tă, Cu gu - șa us - ca - tă Tris - t - a mai ple - căt Du - pă alt vâ - năt.

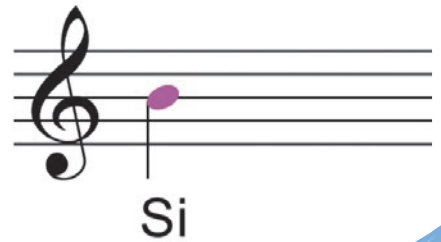
CÂNTĂ

ȘTIAI CĂ...?

• Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota Do² se reprezintă astfel:

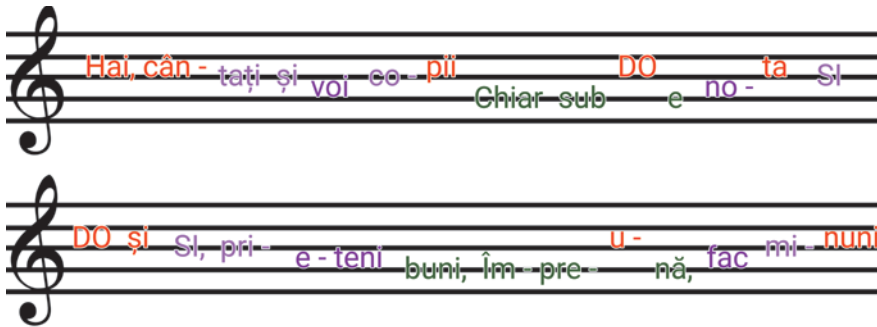
Sunetul și nota si

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Intonează cântecul, indicând locul sunetelor din melodie pe scărița muzicală.

Hai, cân - pii DO ta
 tați și co - SI
 voi , no -
 Chiar sub e
 DO și u - nuni!
 Si, pri - mi -
 e - teni fac
 buni, Îm - pre - nă,

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Desenează, împreună cu colegul de bancă, o scară a tuturor notelor învățate până acum și poziționează-le asemenea locului pe care îl au pe un portativ. După ce ai terminat, scrie în dreptul fiecărei note câte un cuvânt care să înceapă cu silaba formată din numele notei (de exemplu: DOvleac, REgină, MIInge etc.).

VOCABULAR

imaș - teren necultivat, pe care crește iarbă, folosit pentru hrănirea animalelor
coconăș - felul în care erau numiți copiii boierilor

Nota si se scrie pe a treia linie a portativului, între spațiul pe care se scrie nota la și cel pe care se scrie nota do.

REȚINE

Cântec

ASCULTĂ

„Păstrăvul” - în aranjamentul
lui Franz Schöggel, interpretare
a Corului Național de Cameră
„Madrigal - Marin
Constantin”

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Desenează un șotron, împreună cu colegii de clasă. Colorează fiecare dintre cele 8 pătrățele folosind culorile indicate de notele muzicale învățate, în ordinea pe care o au pe portativ, începând cu nota do¹ și terminând cu nota do².

Săriți într-un picior, pe rând, și intonați sunetul corespunzător culorii pe care vă aflați.

Dacă vesel se trăiește

1. Da - că ve - sel se tră - ieș - te, ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te,
2. Da - că ve - sel se tră - ieș - te, ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te,
6 2. Da - că ve - sel se tră - ieș - te, cal - c - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te,
2. Da - că ve - sel se tră - ieș - te, bi - ne e! Da - că ve - sel se tră - ieș - te,
ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te U - nul al - tu -
ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te, U - nul al - tu -
cal - c - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te, U - nul al - tu -
11 bi - ne e! Da - că ve - sel se tră - ieș - te, U - nul al - tu -

11 ia zâm - beș - te, Da - că ve - sel se tră - ieș - te, ba - te - a - șa:
ia zâm - beș - te, Da - că ve - sel se tră - ieș - te, ba - te - a - șa:
ia zâm - beș - te, Da - că ve - sel se tră - ieș - te, cal - c - a - șa:
ia zâm - beș - te, Da - că ve - sel se tră - ieș - te, bi - ne e!

CÂNTĂ

ERATĂ: Semnul asterisc (*) ne indică faptul că sunetele corespunzătoare nu sunt sunete naturale, ci modificate.

Iepuraș coconaș

Din folclorul copiilor

1. Ie - pu - raș, co - co - naș, A fu - git pes - te i - maș,
2. Dar Co - dău, câi - ne rău, L - a stâr - nit din cui - bul său

Și s - a dus co - lo sus, Sub o tu - fă s - a as - cuns.
Și - a ple - cat, su - pă - rat, În cel co - dru - n - tu - ne - cat.

ȘTIAI CĂ...?

• Sunetele muzicale au și un limbaj al semnelor. De exemplu, nota si se reprezintă astfel:

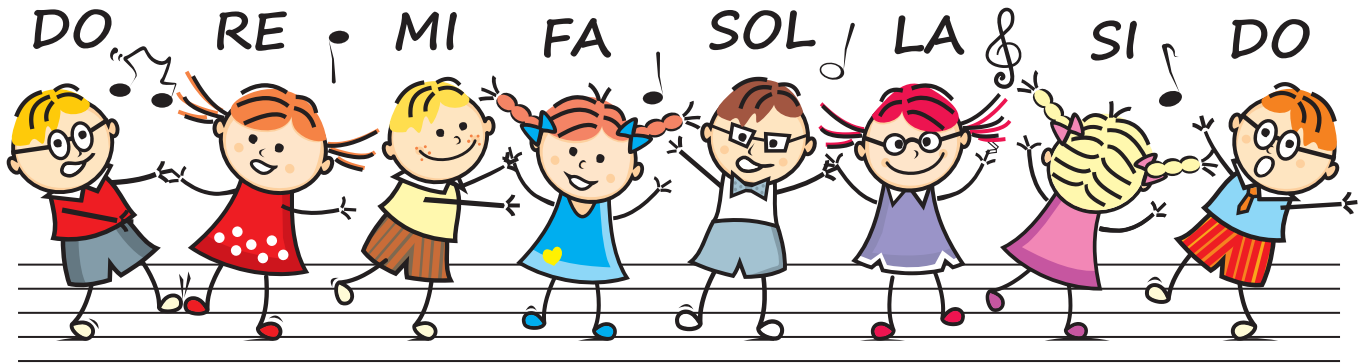

si

IV Recapitulare

1. Cântă, după auz, cântecul „Melcul supărat” (din folclorul copiilor).

În timp ce intonezi, indică înălțimea sunetelor, folosind mâna.

Realizează desenul muzical al acestui cântec, în trepte colorate, conform notelor și înălțimilor acestora.

2. În ce situații auzim sunete înalte sau sunete joase?

Completează afirmațiile:

- a. Ursul produce sunete
- b. O vioară produce sunete
- c. O vrăbiuță produce sunete
- d. Un clopoțel produce sunete
- e. Un leu produce sunete

3. Realizează corespondența.

- 1. DURATA
- 2. PORTATIVUL
- 3. ÎNĂLȚIMEA

- a. sunete înalte (subțiri, acute) sunete joase
- b. sunete lungi, sunete scurte
- c. cinci linii paralele, patru spații egale

VOCABULAR

solfegiu - intonarea sunetelor dintr-un cântec, folosind denumirile muzicale ale acestora

4. Notează pe un portativ:

- a. semnul grafic numit Cheia Sol;
- b. notele muzicale învățate, în ordine crescătoare a înălțimii sunetelor pe care le reprezintă;
- c. denumirile notelor muzicale desenate, sub fiecare în parte.

5. Joc - Popcorn muzical.

Imaginează-ți că tu și colegii tăi sunteți boabe de porumb care se transformă, rând pe rând, în popcorn. Fiecare boabă reprezintă un sunet (din cele învățate) necântat, care se transformă în sunet cântat în momentul în care devine popcorn. Astfel, veți sta toți așezați pe scaune și vă veți ridica în momentul în care veți cânta unul dintre sunetele învățate. Jocul se va realiza la început lent, apoi din ce în ce mai repede, intonând sunete diferite și pronunțând silaba „poc”.

6. Interpretează cântecul „Mierla”, intonând corect sunetele muzicale învățate.

Mierla

Melodie populară

Andante

Plân-ge mier - la lîn-gă râu, măi, C-a ră-mas cui - bul pus-tiu, măi.

9
Pes-te deal pă - lit de bru-me, Au ple-cat pu - ii în lu - me.

14
Pes-te deal, pes - te ce - ta - te, Au ple-cat pu - ii de - par - te.

IV Evaluare

1. Răspunde, în scris, la următoarele întrebări:

- Ce reprezintă înălțimea unui sunet?
- Ce este durata unui sunet?
- Care sunt notele muzicale învățate?

2. Transcrie afirmațiile pe caiet și apoi corectează-le:

- Portativul este un grup de cinci triunghiuri paralele și cinci spații egale.
- La începutul portativului se desenează nota sol.
- Nota mi se află pe prima linie a portativului.

3. Realizează corespondența corectă între cele două coloane:

1. Nota mi
2. Nota la
3. Nota do²

- a. pe al doilea spațiu al portativului
- b. pe al treilea spațiu al portativului
- c. pe prima linie a portativului

4. Scrie pe un portativ, pe care ai poziționat corect Cheia Sol, următoarele note muzicale, în această ordine: do², re, sol, mi, fa, do¹, si, la.

	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	Scrie răspunsul corect la trei întrebări.	Scrie răspunsul corect la două întrebări.	Scrie un singur răspuns corect.
2	Corectează afirmațiile, identificând și înlocuind cuvintele greșite la toate cele trei enunțuri.	Corectează afirmațiile, identificând și înlocuind cuvintele greșite la două enunțuri.	Corectează afirmațiile, identificând și înlocuind cuvintele greșite la un singur enunț.
3	Realizează trei corespondențe corecte	Realizează două corespondențe corecte	Realizează o corespondență corectă
4	Poziționează corect Cheia Sol și toate cele 8 note muzicale	Poziționează corect Cheia Sol și cel puțin 4 note muzicale	Poziționează corect Cheia Sol și cel puțin 2 note muzicale

V. Muzică și mișcare

Pregătește-te de aventură!

Vei dansa
până se
va încinge
podeaua
clasei!

Vei învăța...

...jocurile
populare
românești

...creator
de bijuterii
și accesorii
tradiționale

Vei deveni...

Competențe:
2.1., 3.2.

Privește imaginile alăturate.
Spune ce au ele în comun, dar
și ce le diferențiază.

Legătura dintre melodie și text

Strofa și refrenul

Nuanțele

**ASCULTĂ
ȘI DESCOPERĂ**

Ascultă „Trompetele răsună” (de Gavriil Musicescu) și „Somnoroase păsărele” (de Tudor Flondor), în interpretarea Corului Madrigal.

Observă cum sunt cântate cele două melodii. Ce înțelegi din versurile celor două piese? Cum influențează povestea spusă de fiecare cântec melodia ascultată?

REȚINE

O melodie căreia i se potrivește un text poartă denumirea de *cântec*. Un cântec poate fi format din una sau mai multe strofe urmate, de cele mai multe ori, de un refren. Muzica însoțește textul și, împreună, spun o poveste. Această poveste, în funcție de conținut, poate fi spusă cu glas ușor, potrivit sau tare. Astfel, sunetele pot fi emise cu diferite intensități sau *nuanțe*.

**MINUTUL
DE MIȘCARE**

Ridică-te în picioare și ocupă un loc pe culoarul dintre bănci. Profesorul va avea 3 cartonașe cu literele „P”, „C” și „D”. Atunci când vei vedea ridicat cartonașul cu litera „P”, vei imita pașii unei pisicuțe. Atunci când vei vedea litera „C”, vei imita pașii unui cal, tropăind, iar la litera „D”, vei imita pașii unui dinozaur, sărind apăsat cu ambele picioare.

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Ascultă, cu ochii închiși, „Humoreska”, de Antonin Dvorak, și apoi inventează împreună cu colegul de bancă o mică poveste care să se potrivească nuanțelor pe care le auzi. Citește povestea, având ca fundal sonor piesa ascultată.

Ecoul

Din folclorul copiilor

Moderato

mf *p (ecou)*

1. Ieri am fost în - tr-o pă - du - re Și - am cân - tat vo - ios me - reu. Și - am cân - tat vo -
 2. În pă - du - rea în - ver - zi - tă Eu am răs, am răs me - reu. Eu am răs, am
 3. Ci - ne nu mă la să - n pa ce? Am stri - gat eu ne - că - jit; Am stri - gat eu

f

ios me - reu; Dar un glas în de - păr - ta - re Mi - a răs - puns la cân - tul meu.
 răs me - reu; Dar un glas din de - păr - ta - re Mi - a răs - puns la râ - sul meu.
 ne - că - jit; Dar un glas din de - păr - ta - re Îmi răs - pun - de tot răs - tit.

p (ecou) Refren: *f*

Mi - a răs - puns la cân - tul meu. 1.2.3. La, la, la, la, la, la, la, la,
 Mi - a răs - puns la râ - sul meu.
 Îmi răs - pun - de tot răs - tit.

p (ecou) *f*

la, la, la, la, la, la. La, la, la, la, la, la. La, la, la,

p (ecou)

la, la, la, la, la, la, la, la, la, la. La, la, la, la, la, la.

Cucul

Cântec popular polonez

mp

1. În po - ia - na ver - de, Ve - se - li - e mul - tă, Cu bă - ieți și fe - te
 2. A - uzi co - lo, cor - nul? El ni - i bun pri - e - ten, Cân - tul lui tre - zeș - te
 3. Ne ră - peș - te gla - sul Pe a - ri - pă, vân - tul, Ști - e cu - cul, ști - e
 4. Rând pe rând alt cân - tec Prin - tre ra - muri su - nă, Și - n - ce - pem cu zăm - bet

Cân - tă cu - cul, cân - tă. Cu - cu, cu - cu! A - ha,
 Co - drul des de ce - tini. Cu - cu, cu - cu! A - ha,
 Ce șop - teș - te cân - tul. Cu - cu, cu - cu! A - ha,
 În - că o zi bu - nă. Cu - cu, cu - cu! A - ha,

a - ha! O di ri di! O di ri di di na O di ri di di na! U - ha!
 a - ha! O di ri di! O di ri di di na O di ri di di na! U - ha!
 a - ha! O di ri di! O di ri di di na O di ri di di na! U - ha!
 a - ha! O di ri di! O di ri di di na O di ri di di na! U - ha!

ȘTIAI CĂ...?

• Așa cum distanța se măsoară în metri, intensitatea sunetului se măsoară în decibeli. În general, atunci când vorbim normal, măsoară aproximativ 50 de decibeli, iar sunetul unei ambulanțe măsoară 110 decibeli.

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

Do - Roșu

Re - Portocaliu

Mi - Galben

Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis

La - Mov

Si - Roz

Do - Roșu

Dansul popular

REȚINE

Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii simțeau nevoia să se miște atunci când auzeau muzică sau cântau. Mișcarea ce însoțește muzica se numește dans și este în strânsă legătură cu melodia, ritmul și, acolo unde este cazul, textul piesei muzicale. Hora lentă este unul dintre cele mai cunoscute și vechi dansuri populare românești, în care dansatorii, ținându-se de mână și formând un cerc, fac patru pași înainte și patru înapoi. Când vei dansa în această horă vei face pași lenți.

1. Cântă, după auz, cântecul „Joc popular”.
2. În timp ce cânți, respectând ritmul cântecului, dansează așa cum simți.

Joc popular

Din folclorul copiilor

1. Joc a - șa cum es - te ho - ra Nu-i în ța - ra ni - mă - nui.
 2. Cât e lu - mea, să tră - ias - că Ho - ra mân - dră, ro - mâ - neas - că.
 9 3. De la mun - te pân' la ma - re Să în - tin - dem ho - ra ma - re.

Doi pași î - na - in - te și doi î - na - poi, Vezi, a - șa se joa - că ho - ra pe la noi.
 Doi pași î - na - in - te și doi î - na - poi, Vezi, a - șa se joa - că ho - ra pe la noi.
 Doi pași î - na - in - te și doi î - na - poi, Vezi a - șa se joa - că ho - ra pe la noi.

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Hora

Din folclorul copiilor

Moderato

1. Frun - ză ver - de de ci - coa - re Tra, la, la, la, la, la, Hai să tra - gem
 6 2. Să ju - căm ho - ra pe loc, Tra, la, la, la, la, la, Și s - a - vem me -

ho - ra ma - re Tra, la, la, la, la, la. Pe căm - pi - a cea cu flori
 11 reu no - roc, Tra, la, la, la, la, la. Tot mai lin, mai lin, mai lin,

Tra, la, la, la, la, la, Că e soa - re fă - ră nori Tra, la, la, la, la, la.
 Tra, la, la, la, la, la, Ca soa - re - le pe se - nin Tra, la, la, la, la, la.

Muzică și mișcare

Brașoveanca este un dans în pereche ce se joacă la nunți. Dansatorii, ținându-se de mână, fac trei pași înainte și trei pași înapoi, cel de-al treilea timp fiind întotdeauna mai lung. Apoi băiatul dansează pe loc și conduce fata, care

face trei pași la stânga și trei pași la dreapta. La început, mișcările se desfășoară mai lent, apoi se dansează din ce în ce mai repede, până la finalul piesei. Originea dansului „Brașoveanca” nu poate fi stabilită cu exactitate, însă ceea ce se știe cu siguranță este faptul că acest dans a apărut în Țara Bârsei (Brașov).

Ți-ar plăcea să încerci să dansezi „Brașoveanca” împreună cu colegul de bancă?

Brașoveanca

Din folclor

Trei pași î - na - in - te Și trei î - na - poi,
A - șa-i Bra - șo - vean - ca, Hai și tu cu noi!

JOC - ARITMOGRIF

Completează aritmogriful de mai jos și află cuvântul din coloana **A - B**.

- Morală din popor (plural).
- Din el fac parte: jocuri, cântece, numărători, proverbe și zicători.
- Se sărbătorește pe 24 iunie.
- Mișcare pe muzică.
- Notă scrisă pe linia a doua a portativului.
- Are cinci linii și patru spații.
- Cum se mai numește dansul în doi?
- Dans popular ce începe ca o horă lentă.
- Are text și melodie.
- Se dansează pe o melodie.
- Se dansează în cerc, dansatorii ținându-se de mână.

						A		
a	P							E
b	F					R		
c	D							A
d	D					S		
e					S		L	
f	P					V		
g	P							E
h	C							A
i		C						C
j		J				C		
k	H					A		
								B

VOCABULAR

taraf - grup de instrumente populare românești

strigătură - versuri care se strigă, folosind sunete înalte, în timpul unui dans popular

GHICITOARE

Port costum și mă mândresc
Să joc dansul românesc.
La piept am un tricolor
Și cânt cântec din...

EXPERIMENTEAZĂ

Pentru a te pregăti de horă, vei învăța cum să îți confecționezi singur accesorii, astfel încât dansul tău să se apropie de varianta tradițională, originală.

Băieții își vor face, din hârtie pe care o vor colora, câte un tricolor în diverse forme, care va fi prins în piept.

Fetele își vor confecționa biluțe din hârtie creponată colorată (roșu, galben, albastru), le vor înșira pe ață și apoi le vor folosi ca brățări.

ASCULTĂ

Ascultă interpretarea cântecului „Ciuleandra”, în varianta cântată de Maria Tănase.

Imaginează-ți și desenează un costum popular care să reprezinte zona în care locuiești și pe care l-ai purta cu anumite ocazii.

ȘTIAI CĂ...?

- Ciuleandra se aseamănă cu un dans popular grec numit sirtaki. Acest dans a fost introdus în filmul „Zorba Grecul”, de aceea este denumit și „Dansul lui Zorba”.

Execută după model diferite mișcări ale corpului: bătăi din palme, bătăi pe genunchi, rotiri ușoare ale capului, sărituri pe loc etc.

Percuția corporală

REȚINE

Producerea sunetelor prin lovire se numește **percuție**. Percuția corporală se realizează astfel:

- prin pocnituri ale degetelor;
- prin bătăi din palme;
- prin bătăi pe genunchi;
- prin frecarea palmelor;
- lovind cu degetele pe bancă;
- bătând cu palmele creștetul capului.

EXPERIMENTEAZĂ

Creează alături de colegii tăi, cu ajutorul percuției corporale, o ploaie de vară. Pentru început, freacă ușor mâinile, apoi din ce în ce mai repede (vântul), sari (tunetul), bate din palme, pocnește din degete, rar și din ce în ce mai repede, apoi bate cu palmele pe picior.

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

În ce mod produc sunete persoanele din imaginile din dreapta?

ASCULTĂ
Ascultă „Jocuri”, de
Cornelia Tăutu

CÂNTĂ

Interpretează
următorul cântec,
folosind percuție
corporală în
locurile indicate:

IA BA DA BA DA BA
IA BA DA BA DA
IA BA DA BA
IA BA DA BA
IA BA DA BA DA

Joc

la ba da ba da ba ia ba da ba da la ba da ba ia ba da ba ia ba da ba da

5
la ba da ba da ba ia ba da ba da la ba da ba ia ba da ba ia ba da ba da

CÂNTĂ

EXPERIMENTEAZĂ

Cântă un cântec și creează-ți singur acompaniamentul folosind percuția corporală. După ce exemplifici în fața clasei, colegii vor imita exemplul tău.

ȘTIAI CĂ...?

• În Marea Britanie există o trupă de dans cunoscută prin faptul că realizează așa-numita „percuție de gunoi”, combinând percuția corporală cu instrumente neobișnuite, cum ar fi: mopul, mătura, tomberonul etc.

Recapitulare

1. Învață cântecul „Pupăza din tei”, apoi realizează o mică scenetă muzicală bazată pe povestea sugerată de textul acestuia.

* Ce pas de dans popular românesc se potrivește acestui ritm?

Pupăza din tei

Versurile de I. D. Vicol
după Ion Creangă

Melodie veche slavă

1. Pu - pu - pu, strici me - reu som - nul meu, pu - pă - ză din tei.
2. Pu - pu - pu, pu - pu - pu, chiar a - cum o să-ți vin de hac!
3. Ha, ha, ha, vezi a - sa, mi te-am prins, că de mult ți-o coc!
4. „Ne - gus - tor, pu - pezi vând, mar - fa mea-i blân - dă ca un miel”.
5. „A - ju - tor, hai să - riți! Ho - ții, măi, prad-un ne - gus - tor.”
6. As - tăzi iar, pu, pu, pu, ca un drac, sus în tei la noi!

Las'c-am să te prind mo - ța - to și te-oi în - tre - ba ce vrei,
Și-a - jun - gând la tei, că - ciu - la, pes - te cuib cap - ca - n-o fac
Și la târg a - juns cu dân - sa, prin - tre lu - me îmi fac loc,
Dar un moș cu bar - ba dea - să, de un - de-o fi fost de fel,
Mo - șul în - să, ru - pând sfoa - ră, zvâr - le pu - pă - za spre nori,
9 Poți să cânti de-a - cum, spur - ca - to, pâ - nă-n vea - cul de a - poi!

Când ți-oi smul - ge coa - da toa - tă și te-oi vin - de pe cinci lei.
Și-a - poi, sco - to - cind cu mă - na, prind de gât pu - iul de drac.
Ștri - gând cât mă ți - ne gu - ra, să se-a - u - dă-n iar - ma - roc:
Îmi cro - i câ - te - va be - țe, lu - ând pu - pă - za cu el.
Și di - ha - ni - a, vo - ioa - să, o por - ni spre sat în zbor.
Nu mai fac ne - gus - to - ri - e cu mo - ța - te de-al-de voi!

2. Amintește-ți ce este hora!

* Care este diferența dintre horă și dansul Ciuleandra?

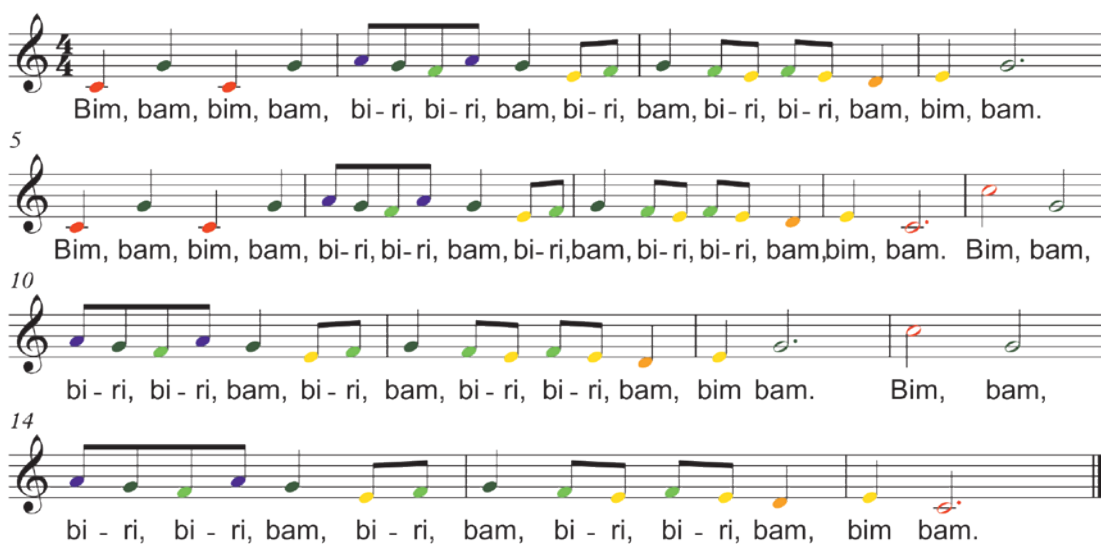
* Ce este Brașoveanca?

3. Cântă, folosind percuția corporală, cu gesturile indicate în imagini:

Bim Bam Bim Bam
Biri Biri Bam
Biri Bam Biri Biri Bam Bim Bam

Bim bam

Bim, bam, bim, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bi-ri, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bim, bam.

5
 Bim, bam, bim, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bi-ri, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bim, bam. Bim, bam,

10
 bi-ri, bi-ri, bam, bi-ri, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bim bam. Bim, bam,

14
 bi-ri, bi-ri, bam, bi-ri, bam, bi-ri, bi-ri, bam, bim bam.

V Evaluare

1. Realizează corespondența între text și titlul cântecului învățat.

„- Cine nu mă lasă-n pace?
Am strigat eu, necăjit!”

„CUCUL”

„Las', c-am să te prind, moțato,
Și te-oi întreba ce vrei?”

„PUPĂZA DIN TEI”

„Rând pe rând, alt cântec
Printre ramuri sună
Și-ncepem, cu zâmbet,
Încă o zi bună!”

„ECOUL”

2. Completează spațiile, folosind cuvintele potrivite.

- Doi pași la stânga și doi pași la
- este unul dintre cele mai vechi dansuri populare care se dansează cu pas lent.
- este un dans care provine din Țara Bârsei.
- Strofele unui cântec sunt formate din mai multe
- este un dans popular românesc, asemănător horei.
- O înșiruire de mai multe sunete muzicale formează o

(VERSURI, HORA, CIULEANDRA, BRAȘOVEANCA, DREAPTA, MELODIE)

3. Execută următoarele ritmuri, folosind codurile sugerate de imagini:

- ABAC ABAC ABAC
- CCAD CCAD CCAD
- DDBA DDBA DDBA

A

B

C

D

	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	Realizează corect corespondența dintre trei texte date și titlurile cântecelor.	Realizează corect corespondența dintre două texte date și titlurile cântecelor.	Realizează corect corespondența dintre un singur text și titlu.
2	Așază corect cele șase cuvinte în spațiile date.	Așază corect patru dintre cele șase cuvinte în spațiile date.	Așază corect două dintre cele șase cuvinte în spațiile date.
3	Execută corect toate cele trei ritmuri, folosind codurile sugerate de imagini.	Execută corect două dintre exercițiile ritmice date, folosind codurile sugerate de imagini.	Execută corect un singur exercițiu ritmic, folosind codurile sugerate de imagini.

Partiturile mele

Am descoperit împreună, până acum, o mulțime de lucruri despre muzică și despre cum ne însoțește ea, natural, în tot ce facem, an de an. Ți-am pregătit o colecție de partituri cu cele mai frumoase cântece cu care vei putea întâmpina cele mai importante momente ale anului, fie că sunt sărbători dragi – cum sunt Crăciunul sau Paștele – sau venirea primăverii, serbările școlare, sărbătorile naționale sau doar momentele speciale petrecute cu cei dragi.

Ai mai întâlnit acest cuvânt, „partitură”. Știi ce înseamnă el?

Cântăm la ora de muzică, dar și când ne jucăm, când ne plimbăm, ne întâlnim cu cei apropiați, când suntem bucuroși sau sărbătorim ceva. De multe ori ne vin în minte frânturi de melodii sau versuri pe care le-am auzit când eram mici și care ne rămân în amintire.

O să descoperi că multe dintre ele fac parte din folclorul nostru, despre care am învățat deja.

Folclorul muzical este moștenirea muzicală a oamenilor de la sat. Din cele mai vechi timpuri folclorul a însoțit activitățile oamenilor și era strâns legat de obiceiuri, fiind prezent la cele mai importante ceremonii, precum nunta, botezul, petrecerea sau sărbătorile.

În satele frumoase și pline de farmec oamenii se simțeau cel mai bine atunci când cântau – cu vocea sau chiar la un instrument (vioară sau fluier). Cântau când mergeau să culeagă roadele pământului, cântau când făceau treburile gospodărești sau doar se odihneau. Muzica populară îi însoțea mereu: cântece vesele sau triste, doine sau jocuri,

colinde sau urări, cântece pentru natură sau anotimpurile anului – toate făceau parte din viața de zi cu zi a oamenilor de la țară.

Unele dintre partiturile pe care le vei descoperi în continuare provin din vechi melodii populare. Ele s-au transmis din moștrămoși, întâi din om în om, apoi au fost preluate și transcrise de „culegătorii de folclor”, acei pasionați de muzică populară.

Îți amintești că am învățat „Paparuda”, care este un astfel de cântec cules din folclor, legat de chemarea ploii? Vei mai descoperi și alte melodii, cum sunt „Furnicile”, „Înfloresc grădinile”, „Soarele”, „Jocul nostru românesc” și altele.

VOCABULAR

partitură - text muzical sau notație ce cuprinde toate părțile vocilor sau ale instrumentelor care îl execută, așezate astfel încât să poată fi urmărite separat sau împreună

Ceata lui Pițigoi

Din folclorul copiilor

1. Cea - ta lui Pi - țigoi tre - ce mân - dră prin ză - voi. Toți lup - tă -
 6 2. A - prigi ca niș - te zmei, Și cu brâu din sfori de tei. Sprin - teni și
 12 tori de soi, Dai în - tr - u - nul ți - pă doi. A - o - leu, ce tă - ră - boi, Dai în - tr - u - nul
 o - che - șei, La - tră câi - nii du - pă ei. Ham, ham, ham, lân - gă bor - dei, La - tră câi - nii
 ti - pă doi. A - o - leu, ce tă - ră - boi, Dai în - tr - u - nul ți - pă doi.
 du - pă ei. Ham, ham, ham, lân - gă bor - dei, La - tră câi - nii du - pă ei.

Furnicile

Din folclorul copiilor

Vivace

Măi, co - pii, ve - niți a - ici, la pri - viți câ - te fur - nici.
 5 Cum a - lear - gă, vin, se duc, Toa - te ca - ră, toa - te - a - duc
 9 Fi - re, boa - be, vier - mi - șori, Ce mai gra - bă, ce mai zor!

Jocul nostru românesc

Versuri: Felicia Donceanu

Din folclorul copiilor

1. Jo - cul nos - tru ro - mâ - nesc Tot mai mult îl în - dră - gesc.
2. Să cân - tăm că flo - ri - le Și-au-n-no - it cu - lo - ri - le,
3. Sprin - teni sun - tem și vi - oi, C-a - șa-i jo - cul azi la noi.
4. Via - ța de la noi din sat E fru - moa - să, s-a schim - bat;

5 Hai, mâ - na să ne-o dăm, Prinși în ho - ră să cân - tăm.
Si noi cu e - le știm I - i - le să-m - po - do - bim.
Hai, dragi co - pii, ve - niți, Ho - ra s-o ju - căm u - niți.
Da, ve - sel poți să fii, Săr - bă - toa - re-i zi de zî.

Soarele

Din folclorul copiilor

Rărișor

1. Ră - sai, soa - re, fră - ți - oa - re, Ră - sai, soa - re, fră - ți - oa - re,
5 2. Ră - sai, soa - re, fră - ți - oa - re, Ră - sai, soa - re, fră - ți - oa - re,

9 Ră - sai, soa - re, pes - te munți, pes - te ca - se, pes - te curți
Ră - sai și pe ca - pul meu Și pe tot trup - șo - rul meu,

Si pes - te ci - rezi de boi___ Si pes - te tur - me de oi___
De la cap pân' la pi - cioa - re Și mă lu - mi - nea - ză, soa - re.

Din nou e primăvară

1. Ce bi - ne e, ce bi - ne! Din nou e pri - mă - va - ră Și ro - iuri de al - bi - ne Prin
2. Ce bi - ne e, ce bi - ne! Din nou se în - căl - zeș - te. Ne prin - dem măr - ț - i - soa - re, Ză -

4 flo - ri - ce - le zboa - ră. Se zben - gu - ie și fu - ge La va - le, pâ - ră - ia - șul. Se
pa - da se to - peș - te. Mă - mi - ci - lor du - ioa - se Le o - fe - rim iu - bi - re, Fru -

7 joa - că și dan - sea - ză Prin a - er flu - tu - ra - șul. Sus, sus, soa - re - le lu -
moa - se flo - ri - ce - le Și mul - tă fe - ri - ci - re! Sus, jos pi - cu - ră plo -

10 ceș - te La, la, la. Jos, jos, iar - ba în - ver - zeș - te La, la, la.
i - ța La, la, la. Sus, jos, sal - tă frun - zu - li - ța Da, da, da.

13 Zboa - ră, zboa - ră pân' la nori Se - min - cioa - re - le de flori, O, o, o. O,
Gân - dă - ce - ii se tre - zesc, Pă - să - re - le ci - ri - pesc O, o, o. O,

16 o, o. Oap - pap, pap - pap, pap - pa - rap

18 1. Oap - pap, pap - pap pap - pa - rap 2. Oap - pap pap - pa - rap

Înfloresc grădinile

Versuri: Șt. O. Iosif

Timotei Popovici

Repejor

În-flo - resc gră - di - ni - le, ce - ru - i ca o - glin - da, Prin li - vezi, al - bi - ne - le,
7 Și - au por - nit co - lin - da. Cân - tă cio - câr - li - i - le, Imn de ve - se - li - e,
13 Flu - tu - rii cu mi - i - le, Joa - că pe câm - pi - e. Joa - că fe - te și bă - ieți,
19 ho - ra - n bă - tă - tu - ră Ah! de ce n - am ze - ce vieți, Să te cânt na - tu - ră.

Ne place să cântăm când suntem veseli și plini de speranță și bineînțeles că nu se putea să nu cântăm tocmai despre cea mai frumoasă sărbătoare a copilăriei - Crăciunul. E o sărbătoare specială, însoțită de cântece speciale.

De câte ori n-ați ascultat colinde, cu muzica lor atât de veselă și de blândă? De câte ori ori nu le-ați cântat voi înșivă? Însă știți oare că atunci când cântați colinde sau mergeți cu colindul, intrați într-o poveste minunată, spusă peste tot în lume și foarte, foarte veche?

Colindele sunt vești scrise nu cu litere, ci cu sunete și note muzicale. Povestea pe care ele o spun este cea mai simplă și totodată cea mai frumoasă poveste care s-a spus vreodată - cea a nașterii Pruncului Iisus.

Colindele au un autor, adică un compozitor. El poate fi unul colectiv și anonim, cum am învățat și la Folclor. Poate străbunicii voștri, poate străbunicii lor, odată, demult, într-o seară de iarnă, într-un sat adormit sub zăpadă, au îngânat lângă sobă un cântec în care au pus, așa cum au simțit ei, bucuria

acestui moment. Și, pentru că acel cântec a fost foarte frumos, el a rămas.

Colindătorii anunță nașterea lui Iisus, cântând din voce și din instrumente, dar vin și cu alte vești bune: le urează gazdelor de sănătate și de prosperitate și tot ei curăță gospodăria de spiritele rele care s-ar fi putut ascunde prin vreun colț (de aceea pocnesc din bici sau strigă). Pe vremuri, colindătorii erau foarte pricepuți: dacă mergeau în casa unui cioban, aveau pregătit un colind special pentru ciobani - tot așa și pentru plugari, învățători, preoți.

Bineînțeles că și astăzi se merge cu colindul - mai ales la noi! La sat ori la oraș, colindătorii vestesc bucuria nașterii lui Hristos în lume și descriu cum toată suflarea participă la eveniment: Cerul - prin îngeri, Pământul - prin păstorii care au fost primii martori ai acestei taine, lumea necuvântătoare - prin animale și prin plante.

Ți-am pregătit câteva partituri cu unele dintre cele mai frumoase colinde și cântece pe care să le înveți pentru Crăciun și Anul nou.

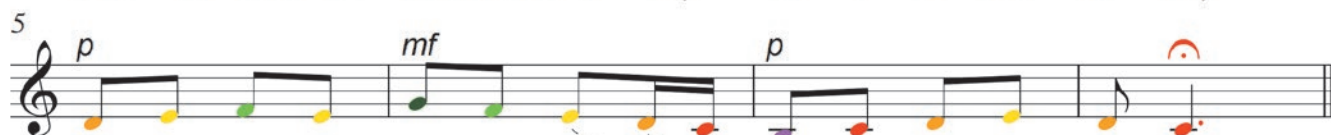
Ziurel de ziuă

Colind din Transilvania

Liniștit

1. La poar - tă la	Ța - ri - grad,	Zi - u - rel	de	zi - uă,
2. Un - de s-a năș - cut	Hris - tos,	Zi - u - rel	de	zi - uă,
3. Mi - ti - tel și - n - fă - șă - țel,		Zi - u - rel	de	zi - uă,
4. Ploa - ia plo - uă	de mi - l scal - dă,	Zi - u - rel	de	zi - uă,
5. La fe - reas - tră	cru - ce - n ma - să,	Zi - u - rel	de	zi - uă,

Șa - de - un fe - cior	de - m - pă - rat,	Zi - u - rel	de	zi - uă.
Me - si - a, chip	lu - mi - nos,	Zi - u - rel	de	zi - uă.
În scu - tec de	bum - bă - cel,	Zi - u - rel	de	zi - uă.
Nea - ua nin - ge,	nu - l a - tin - ge,	Zi - u - rel	de	zi - uă.
Ră - mâi gaz - dă	să - nă - toa - să,	Zi - u - rel	de	zi - uă.

Și-am plecat să colindăm

Din folclorul copiilor

Repejor

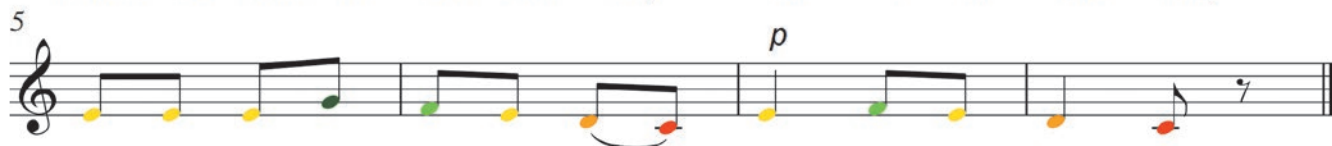
1.Și-am ple - cat să co - lin - dăm, Mă - ruț, măr -
 2.Pe la curți de bo - ieri mari, Mă - ruț, măr -
 3.Dar bo - ie - rii nu-s a - ca - să, Mă - ruț, măr -
 4.C-au ple - cat la vâ - nă - toa - re, Mă - ruț, măr -
 gă - ri - tar, Și-am ple - cat să co - lin - dăm.
 gă - ri - tar, Pe la curți de bo - ieri mari.
 gă - ri - tar, Dar bo - ie - rii nu-s a - ca - să.
 gă - ri - tar, C-au ple - cat la vâ - nă - toa - re.

5. Să vâneze căprioare
6. Căprioare n-au vânat
7. Și-au vânat un iepuraș
8. Să facă din blana lui
9. Veșmânt frumos Domnului.

Florile dalbe

1. Ia, scu - lați voi gaz - de mari, Flo - ri - le dal - be,
2. Că vă vin co - lin - dă - tori Flo - ri - le dal - be,
3. Și v-a - duc pe Dum - ne - zeu Flo - ri - le dal - be,
4. Dum - ne - zeu a - de - vă - rat, Flo - ri - le dal - be,

5
la, scu - lați ro - mâni plu - gari. Flo - ri - le dal - be.
Noap-tea pe la cân - tă - tori. Flo - ri - le dal - be.
Să vă mân - tu - ie de rău. Flo - ri - le dal - be.
Soa-re-n ra - ze lu - mi - nat. Flo - ri - le dal - be.

Steaua sus răsare

Moderato

Timotei Popovici

1. Stea - ua sus ră - sa - re_____ Ca o tai - nă ma - re
2. Că as - tăzi Cu - ra - ta,_____ Prea ne - vi - no - va - ta
3. Ma - gii, cum ză - ri - ră_____ Stea - ua, și por - ni - ră
4. Și da - că so - si - ră_____ În - dată - L gă - si - ră
5. Cu da - ruri gă - ti - te_____ Lui Hristos me - ni - te
6. Ca - re bu - cu - ri - e_____ Și a - ici să fi - e

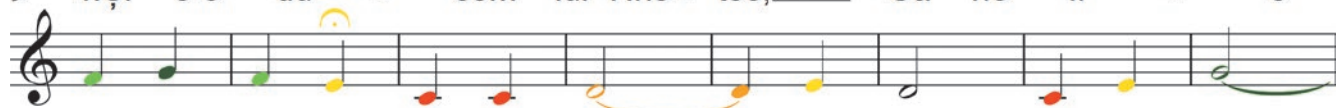
- Stea - ua stră - lu - ceș - te_____ Ma - gi - lor ves - teș - te.
Fe - cioa - ra Ma - ri - a_____ Naș - te pe Me - si - a.
Mer - gând du - pă ra - ză_____ Pe Hris - tos să - L va - ză.
La dân - sul in - tra - ră_____ Și i se - n - chi - na - ră.
Lu - ând fi - e - ca - re_____ Bu - cu - ri - e ma - re.
De la ti - ne - re - țe_____ Pân' la bă - trâ - ne - țe.

Trei păstori

după Timotei Popovici

1. Trei păstori se în-tâl-ni-ră, Si a-şa se
 2. Hai-de-ți fra-ți-lor să mer-gem, Flo-ri-ce-le
 9 3. Si să fa-cem o cu-nu-nă, S-o-m-ple-tim cu
 4. Și s-o du-cem lui Hris-tos, Să ne fi-e

sfă-tu-i-ră, Ra-za soa-re-lui, Floa-rea soa-
 să cu-le-gem. Ra-za soa-re-lui, Floa-rea soa-
 vo-ie bu-nă. Ra-za soa-re-lui, Floa-rea soa-
 17 de fo-los. Ra-za soa-re-lui, Floa-rea soa-

- re-lui, Si a-şa se sfă-tu-i-ră.
 - re-lui, Flo-ri-ce-le să cu-le-gem.
 - re-lui, S-o-m-ple-tim cu vo-ie bu-nă.
 - re-lui, Să ne fi-e de fo-los.

Vine capra de la munte

Repejor

Colind din Muntenia

1. Vi - ne ca - pra de la mun - te, Cu ste - lu - ță
2. As - ta-i ca - pr-a - de - vă - ra - tă, As - ta-i ca - pră
3. Și la cap în - cor - no - ra - tă, Iar la șa - le
4. Ca - pra noas - tră - din Stre - ha - ia, A-n - tre - cu - t-o
5. Ca - pre ca ea mul - te nu-s, Um - blă tot cu
6. Joa - c-a - șa că - pri - ța mea Că eu mu - guri
7. Gaz - de - le să dea pa - ra - ua, Să ne um - ple
8. Hai, că - pri - ță să ple - căm Și la al - ții

- al - bă-n frun - te. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- co - dă - la - tă. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- de - șe - la - tă. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- pe Bre - za - ia. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- coa-da-n sus. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- verzi ți-oi da! Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- teș - che - rea - ua. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.
- să ju - căm. Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta, Ta, ta, ta, că - pri - ță, ta.

Sorcova

Din folclorul copiilor

- 5 Sor - co - va, ve - se - la, Să tră - iți, să-m - bă - trâ - niți,
- Ca un măr, ca un păr, Ca un fir de tran - da - fir.

- Ta - re ca pia - tra, lu - te ca să - gea - ta.
- Ta - re ca fie - ru', lu - te ca o - țe - lu'.

scandat: *La anu' și la mulți ani!*

Știi că și de Paște se pot cânta colinde? Acestea sunt așa-numitele „colinde pascale”, care îmbină tradiția populară cu cea religioasă.

La noi în țară, cele mai cunoscute zone în care oamenii colindă de Paște sunt în Transilvania sau în Banat. De obicei, aceste cântece speciale se cântă la biserică, în cadrul unor slujbe religioase desfășurate în săptămâna dinaintea Învierii, de Florii sau cu câteva zile înaintea Paștelui.

Doamne, Iisuse Hristoase

Andante

1. Doam - ne, li - su - se Hris - toa - se,
2. Tu ești ra - za cea cu ra - tă,
3. Dum - ne - zeu fi - ind din fi - re,
4. O, li - su - se, nu - me dul - ce,
5
— Tu ești zori prea lu - mi - noa - se.
— Si lă - mi - na - a de - vă - ra - tă.
— Ai luat chip de o - me ni - re.
— Ne-ai scă - pat prin Sfân - ta Cru - ce.

Florile

Versuri: Vasile Alecsandri

Allegretto

1. Ia - tă zi - le - n - căl - zi - toa - re Du - pă as - pre vi - je - lii.
2. Lu - mea - i toa - tă - n săr - bă - toa - re, Ce - ru - i plin de cio - câr - lii.
3. Pri - mă - va - ra - n - cân - tă - toa - re Scoa - te iar - ba pe câm - pii.
5 Refren:
Vin Flo - ri - i - le cu soa - re și soa - re - le cu Flo - rii.

Ne place muzica și ne place să cântăm în corul clasei, un proiect muzical pentru care ne-am pregătit cu bucurie și emoție. Am învățat Imnul național al României, „Deșteaptă-te, române!”, dar și „Oda bucuriei” și „Imnul Cantus Mundi”, pe care le putem cânta de Ziua Națională, de Ziua

Europei, la serbările școlare, dar și la alte evenimente și sărbători, cum ar fi cele naționale.

Îți propunem un alt cântec frumos pe care să îl înveți alături de colegii și prietenii tăi în corul clasei: „Țara mea”, compus de cel mai mare muzician român, George Enescu.

Câte țări sunt pe pământ

Versuri: Georgeta Moraru

George Enescu

1. Câ - te țări sunt pe pă-mânt, Tra, la, la, la, la, la, la,
 2. De la ma - re la Car-pați, Tra, la, la, la, la, la, la,
 3. Cât de mult ai co - lin - da, Tra, la, la, la, la, la, la,

5
 Pla-iuri ca la noi nu sunt, Tra, la, la, la, la, la, la. Cât stră - ba - te
 Noi tră-im a - ici ca frați, Tra, la, la, la, la, la, la. Strân-gem sno - pii
 10 Ni - că-ieri nu vei a - fla, Tra, la, la, la, la, la, la. Alt ți - nut mai

15
 Du-nă-rea, Nu e ța - ră ca a mea. Tra, la, la, la, la, la, la, la,
 pe o - gor, Vi-nul dul - ce în ul - cior. Tra, la, la, la, la, la, la, la,
 mi-nu-nat Și mai bi - ne - cu-vân - tat, Tra, la, la, la, la, la, la, la,

20
 la, la, la, la, la, la. Joc mai mân - dru nu gă - sesc De - cât jo - cul
 la, la, la, la, la, la. Vo - ie bu - nă și no - roc Si la mun - că
 la, la, la, la, la, la. Cum e ța - ra ce - o iu - besc, Pla - iul dul - ce

ro-mâ-nesc, Tra, la, la, la, la, la, la, la, la,
 și la joc, Tra, la, la, la, la, la, la, la, la,
 ro-mâ-nesc, Tra, la, la, la, la, la, la, la, la.

Ochiul lui Dumnezeu

Dumitru Georgescu Kiriac

1. Ni - mă - nui să nu-i faci rău... Că te ve - de Dum - ne - zeu...
2. Rău nu-ți fa - ce ni - ciun pic, Să nu-i faci nici tu ni - mic...
5 3. Fi - rul ier - bii îl hră - neș - te, la - ră ro - ua - l ră - co - reș - te.

Tu când vezi un vier - me mic, Nu-l stri - vi, nu-i fă ni - mic.
Cât îl vezi de mi - ti - tel, Dum - ne - zeu ști - e de el.
La - să-l și nu-i fa - ce rău, Că te ve - de Dum - ne - zeu.

Îți amintești că vorbeam despre cântecele care îți rămân în suflet, care ne însoțesc de-a lungul vieții, din copilărie până când ne facem mari, ne aduc bucurie și emoție. „Cântec de seară” și „Cântec de leagăn” sunt două melodii de inspirație populară, românească și germană, care, la sfârșitul zilei, ne fac să zâmbim cu duioșie și pe care, odată ce le-am învățat, ni le vom aminti pentru totdeauna.

Cântec de leagăn

Versuri: I. D. Vicol Franz Schubert

Andantino

1. Dormi, co - pi - le drag, Ma - ma îți tri - mi - te Pes - te - al se - rii prag
2. Pă - rul a - u - riu Ca hol - da de gră - ne Pă - nă - n - tr - un târ - ziu

4
Vi - suri li - niș - ti - te. Dormi u - șor, u - șor, Cli - pe - le tă - cu - te
A - ur va ră - mâ - ne. Zâm - be - tul se - nin Și cu moș cu - min - te

7
Se o - presc din zbor Frun - tea să - ți să - ru - te.
De de - par - te vin Ca să te a - li - ne.

Cântec de seară

Moderato I. Șerfezi

Noap - te a se la - să în - cet pes - te sat, Zgo - mo - tul zi - lei a în - ce - tat.

9
Dorm co - pi - la - șii în dul - ce vi - sări Ma - ma șop - teș - te du -

15
1. ioa - se cân - țări 2. ioa - se cân - țări. *mai rar* Somn u - șor! Somn - u - șor!

Programa școlară poate fi accesată la adresa: <http://programe.ise.ro>.

ISBN: 978-606-95275-0-4
9 786069 527504
www.edituracorint.ro